

Új Város

7-8.

2006.
július-augusztus

Pünkösöd
XVI. Benedekkel

„Az igazi szabadság iskolái”

MOZGALMAK TALÁLKOZÓJA

Az Élet igéje

5 Gondjába vesz mindenkit**6 Jóindulat, könyörület, megbocsátás**

Egyház

7 „A szentlélek az egészséget akarja”

Nézőpont

10 Az idő pénz?

Mi elég nekünk, ki elég nekünk?

Az egység lelkesége

12 Kis települések születnek

Életük tanúságával

14 Jelenlétünk a társadalomban

Kultúra

16 Üzenet a múltból

Tegnap & ma

18 Mint az éjfél nap sütés

Családi műhely

20 Ötvenhárom éve együtt

Fiatalok

23 Kinyitom és becsukom

Óvodától egyetemig

24 Gandhiniketan

Megkérdeztük

26 Internetről mindenkinek (7)

Első felfedezések

Ha végre itt a nyár

Tilalomfák erkölcsé

7

16

Új Város

Közzététel kiadvány - ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja (www.fokolare.hu)

Kiadja: Új Város Alapítvány 1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.

Számolászám: 11705008-20434836

Felelős kiadó: Tóth Ilona

Szerkesztőségi cím: 1163 Budapest, Kisterenye u. 54.

Telefon: 328-0785. Fax: 403-5400. E-mail: ujvaros@fokolare.hu.

Felelős szerkesztő: Bartus Sándor

Munkatársak: Aranyai Krisztina, dr. Bakacsi Viktória, Fábián Zsuzsanna, Fábián Andzsej, Ferentzi Éva, id. Frivaldszky János, Himmer László, Hortoványi Emőke, Horváth Viktória, dr. Kiss Imre, Lisztovszki Tünde, Maucha Krisztof, Rieth Zsuzsanna, Romhányi László, Smohai Ferenc, Sudár Balázs, Szalai Simkó Hilda, Téglási Klára, Tóth Judit, Tóth Pál, Varga Krisztina, Vizsolyi László

Nyomdai előkészítés: Arton 2004 Bt

Nyomtatás: Kapitális Kft. Debrecen. Felelős vezető: Kapusi József.

TESTVÉRLAPJAINK: Olaszország: **Citta Nuova (CN)**. Amerikai Egyesült Államok: **Living City**. Argentína: **Ciudad nueva**. Ausztrália: **New City**. Belgium: **Nieuwe Stad**. Brazília: **Cidade Nova**. Bulgária: **Nov Svjat**. Cseh Köztársaság: **Nove mesto**. Dánia: **Ny Stad**. Franciaország: **Nouvelle Cité**. Fülöp-szigetek: **New City**. Hollandia: **Nieuwe Stad**. Horvátország: **Novi Svijet**. Japán: **Uno**. Kanada: **Nouvelle Cité**. Kenya: **New City-Nouvelle Cité**. Kína: **San Sing**. Kolumbia: **Ciudad Nueva**. Korea: **Cumul**. Lengyelország: **Nove Miesto**. Libanon: **Cité Nouvelle**. Litvánia: **Naujasis Miestas**. Nagy-Britannia: **New City**. Németország: **Neue Stadt**. Pakisztán: **Hayat**. Portugália: **Cidade nova**. Románia: **Oraş Nou**. Spanyolország: **Ciudad Nueva**. Svédország: **Enad Värld**. Szlovákia: **Nové mesto**. Szlovénia: **Novi svet**. Uruguay: **Ciudad Nueva**. Venezuela: **Ciudad Nueva**.

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág

Előfizethető a Kiadónál

Éves előfizetési díj 2006-ra: **4000 Ft**. Külföldre: **35 euro**Támogatói előfizetés: **7000 Ft**.Címnap: Vizsolyi László **hátlap:** Michele Zanzucchi (CN)

JÓ ALKALOM

Örömmel olvastuk az Új Város júniusi számában a Végre itt a nyaralás című cikket. Sokat dolgozunk az év folyamán, nagy figyelmet és odaadást, szakértelmet kér mindkettőnk munkája. Ebben a rohanó világban Isten nagy ajándékának tartjuk a nyarat: a pihenés, a kikapcsolódás, az együttlét, a szabadság idejét. Való igaz, hogy „könnyen felborulhat belső egyensúlyunk”, ha elhanyagoljuk a pihenést. Ám életritmusunk megváltozása komoly kísértést jelenthet, és felboríthatja keresztény életünk legfontosabb alapjait is: a napi imát, a szentmiselátogatást, és egyéb lelki programjaink rendjét. Érezzük, felelősek vagyunk azért, hogy jól megtervezzük a pihenés idejét, hogy Isten akaratát keressük ebben is.

Amikor felmerül a kérdés, hova menjünk nyaralni, olyan helyszínt és kikapcsolódási formát keresünk, ahol az alapvető testi felüdülés mellett lelkileg is fel tudunk tölteni. Családi nyaralásaink során mindig megtaláltuk a módját, hogy a vízparti pihenést, a városnézést, a hegyvidéki túrázást kiegészítse, átszöje egy-két közelben lévő templom, zárandokhely meglátogatása. Azzal a tudattal lépünk be egy templomba, hogy itt Isten különleges módon jelen van. Ez kiváló alkalmat ad arra, hogy legalább egy rövid imával személyesen megszólítsuk. Hagyunk elég időt reggel a lelki indításra és az esti imára is. A nap folyamán igyekszünk módot teremteni mélyebb beszélgetésre egymás között és gyermekeinkkel is. A közös játék, a sport mindig erősíti családunkat. A szokásosnál többet tudunk olvasni ilyenkor, és a szórákkoztató irodalom mellett lelki témájú könyveket is forgatunk.

Kirándulásainkon pedig találkozhatunk a természet lenyűgöző szépségével. A tájak csodálatos egysége, a parányi növények és állatok tökéletessége, mind-mind Isten ajándéka.

A szabadság ideje alkalom a távolabb élő rokonaink, ismerőseink meglátogatására is. Eddigi nyaralásaink alatt törekedtünk az evangéliumot élni, és mindenkit szeretni, elsőként és egészen konkrétan. Előfordult, hogy egy kedves szóval, figyelmességgel, vagy akár hallgatással szerethettük például a múzeumi teremőrt, a strandon mellettünk levőt vagy az idegenvezetőt.

Boros Ákos és Anett – Sopron

AZ ELSŐ ÖTVEN ÉV

1956. július 14-én látott napvilágot a „Città Nuova”, az első olasz nyelvű „Új Város”, a testvérlapunk, melyre feltekintünk és amiből gyakran idézünk. Idén ünnepli tehát ötvenedik születésnapját. Ebből a távlatból emlékezik az alapító *Chiara Lubich* a megtett útra és a kitűzött célokra, melyek teljesen közösek az Új Város lap céljaival.

„A globalizáció korában élünk, melyben a média alapvető szerepet tölt be. Nem véletlenül beszélnek ma információs társadalomról, ami egész bolygónkat áthatja.

Izgalmas korszak: mindenkit arra figyelmeztet kivétel nélkül, hogy újfajta párbeszédre van szükség az egyes emberek, az államok, a kultúrák, a vallások között.

Isten elküldte az egység karizmáját, éppen a mi korunkban, hogy hozzájáruljon Jézus főpapi imájának megvalósulásához: „Legyenek mindnyájan egy”.

Első próbálkozásaink gyümölcseként született ez a lap, ami összekötött minket...

Hogy ne jutnának eszünkbe az első számok, melyeket még stencillel sokszorosítottunk 1956-ban a Dolomitok völgyében? Hogy ne gondolnánk arra az örömré, amit ezzel a szerény lappal sikerült szerezni a máriapoli, Mária városa lakóinak, mert annak volt kifejeződése az „Új város”? (...)

Az évtizedek során rangos folyóirattá vált, ami világosan kiderül néhány egyszerű adatból: 37 kiadásban jelenik meg, 22 nyelven, mind az öt kontinensen. A Città Nuova is részt vesz tehát a globalizációban. Sőt, meg is előzte azt, bizonyos módon.

Mert korunk szükségleteit, igényeit, kérdőjeleit, problémáit felismerni, és Isten terveit az emberiséggel kapcsolatban senki nem tudja jobban, mint a Szentlélek.

Márpedig az a karizma, ami megjelenik a Fokoláre Mozgalomban, a Szentlélektől származik. Ezt alkalomról alkalomra elismerte maga az Egyház is az

utóbbi öt pápa személyében. Ha tehát pontosan kifejezi ezt a Művet, sokakhoz szólni tud a Città Nuova.

Akkor miért marad kis példányszámú mégis ez a folyóirat? Talán, mert határozott, jól felismerhető vonásokat hordoz, és nem törődik az állandóan változó divatáramlatokkal, hogy hozzájuk igazodjon. Nem szórakoztató lap, nem egy a sok közül, az újságárusok pultján. A Città Nuova véleményformáló orgánus akar lenni, mindazokhoz szól, akik bármilyen formában magukénak vallják a béke, az igazságosság, a szabadság, az igazság eszméit. Az egység ideálját. A Città Nuova kovász, só, fény.

De hogyan tud válaszolni ez a folyóirat az emberiség mai igényeire mind világi, társadalmi, mind egyházi téren?

A vallás tekintetében hírül adja, segíti, támogatja, terjeszti, amit *II. János Pál* a *Novo millennio ineunte* kezdetű apostoli levelében fogalmazott meg, az egyház aktuális álláspontját: a közösségi egyház megvalósítását, amely a közösségi lelkiségen keresztül jöhet létre.

Világi és társadalmi téren pedig igyekszik megfelelni a legújabbban felmerült elvárásnak, amit rendkívülivé fokoz az a sokkhatás, amit az utóbbi háborúk és a terrorizmus feléledése kiváltott: a világ a testvériség után sóhajt.

Ha városainkra tekintünk, akkor elmondhatjuk, hogy a mai embert lelke legmélyén éppen ez az új város vonzza leginkább, a testvériség városa, melyben testvérekké leszünk, minden megosztottságon túl. A Città Nuova folyóirat a testvériséghez vezető út akar lenni, és a párbeszéd eszköze az élet minden terén, a közösségért, az egységért.”

És ezt kívánjuk magunknak, erre vállalkozik az Új Város is, remélhetőleg magyar olvasóink öröme. Lapunk is kovász, só és fény akar lenni, mindenki hozzájárulásával, hogy egyre közelebb kerüljünk Jézus végrendeletének megvalósulásához, az egységhez.

Olvasóink észrevételeit,
tapasztalatait, szívesen
közreadjuk –
a terjedelmi korlátokat
figyelembe véve.
ujvaros@fokolare.hu

ÉRDEMES TOVÁBBADNI

Házass hittan csoportunk egyik tagjától hallottuk nemrégiben az alábbiakat:

„Az egész még gimiben kezdődött, úgy a harmadik év vége felé, két osztálytársamnak köszönhetően. Akkor ismerkedtem meg egy plébániai közösséggel Kecskeméten, így közvetve a Fokoláre Mozgalommal, és később annak néhány rendezvényével is. Azon a plébánián akadt először kezembe az Új Város, és a hangvétele, a cikkei megtetszettek. Azután is sokszor olvastam a lapot, elkerülve Budapestre. Úgy három éve a feleségemmel úgy döntöttünk, hogy a lelki életünk gazdagodásáért valamilyen keresztény sajtóterméket szeretnénk olvasni rendszeresen. Így esett választásunk erre a lapra.

Egyszóval mindenkinek szívesen ajánlom, mert sok érdekes cikket tartalmaz, és minden hónapban hoz egy elmélkedést, egy rövid szentírási szakasz alapján”.

Ehhez nem kell semmit hozzáfűznöm.

S.R. – Budapest

Kiengesztelődés

A házból, ahol lakunk, rajtunk kívül még két idős, egyedülálló hölgy jár templomba. Velük is, másokkal is jó kapcsolatban vagyunk. Egyikük mégis már többször megnehezítelte ránk, mert beszélgetünk másokkal is.

Egyik vasárnap éppen a misére mentünk ezzel a hölgygel, amikor elmesélte, hogy megint zavarta nyugalmát a fölötte lakó fiatal pár, és kifejezte, hogy ránk is haragszik, mert nem álltunk a pártjára. Én kikértem magamnak az igazságtalan sértegetést. Így értünk a templomba.

Elérkezett a kiengesztelődés pillanata. Felöltött bennem az evangéliumi mondat: „Ha ajándékokat az oltárhoz viszed, és eszedbe jut, hogy felebarátoddal haragban vagy...” Nehezen, de megtaláltam Marika nénit a zsúfolt templomban, kezét fogtunk, megöleltük egymást. Mindkettőnk szemében könny csillogott. Ezután már nyugodt szívvel tudtam magamhoz venni Jézust. Semmihez sem hasonlítható békét éreztem a lelkemben.

Szántó Laja – Szeged

Problémás ügyelet?

Munkahelyemen éppen az ügyeletet kezdtem el, de mindjárt problémás beteghez hívtak segíteni, ami tulajdonképpen nem is az én feladatom lett volna. Rögtön látszott, hogy komolyabb gond van, sürgősen be kell avatkozni. Gyorsan átfutott bennem, hogy mi is lehet a baj oka, és ötletemnek megfelelően elkezdtem a kivizsgálást, majd a kezelést. Közben elejtett információkból olyan kép kezdett kirajzolódni, hogy már korábban a kollégámnak is gondja volt a műtét során. Nem adott tovább semmilyen információt, nem dokumentálta a problémát, hanem egyszerűen hazament. Közben az osztályon is nehézségek támadtak. Éreztem, hogy egyre nő bennem a feszültség és az előttem álló éjszaka sem tűnt könnyűnek. Folyamatosan az forgott bennem, hogyan tehet ilyet valaki, miért nem adja tovább az információt? Lehet, hogy már hamarabb is tehetünk volna valamit a betegért és akkor most mi is jobb helyzetben lennénk. Aztán egy idő múlva éreztem, hogy valamit nem jól teszek. Abban a hónapban azt az igét éltük, „Amint az Úr megbocsátott nektek, ti is úgy tegyetek”. Arra gondoltam, hogy most ebben a helyzetben nekem is azt kell tennem, amit Chiara tanácsol: feléleszteni szívemben azt az „amnesziát”, amely szeretetével mindent betakar, amely be tudja fogadni a másikat olyannak, amilyen, minden hibájával és nehézségével, képes megbocsátani és elnézni. Amint ezt ki tudtam mondani magamban, és valóban abba tudtam hagyni a morgást, nem sokkal később mindegyik beteg állapota stabilizálódott és a várható viharos éjszakai ügyelet helyett egy átlagosan nyugodt ügyelettem volt. Másnap éreztem, hogy tulajdonképpen Isten tőlem csak a szeretetet várja el, és amikor erre képes vagyok, akkor mindjárt megteremtődik annak a lehetősége, hogy Ő is megtegye a maga részét.

Sudár Imre – Szombathely

Novelle Cité

GONDJÁBA VESZ MINDENKIT

Chiara Lubich

Isten szeretete egyetemes. Átöleli az egész univerzumot, figyel még a legkisebb teremtményére is. Istenhez írt himnusz ez a zsoltárvers, amiből vettük az igét: Ő „bővelkedik a szeretetben”, lehajol minden élőhöz, mert megesik rajta a szíve, gondjait látva.

A zsoltár szerint, amikor szüksége van táplálékra vagy bármi másra, Istenhez fohászkodik minden teremtmény. Ő pedig nagylelkűen kinyújtja felénk adakozó kezét. Mindenkit gondjaiba vesz, támogatja a gyengét, nehogy elessen¹, és akik eltévedtek, azokat a helyes útra segíti.

Nem távoli Isten, aki magunkra hagy, aki közömbös az emberiség, az egyes ember sorsa iránt. Erről megbizonyosodhattunk számtalanszor. Igaz, előfordulhat, hogy nagyon messzinek tűnik. Magányosnak, bizonytalannak érezzük magunkat, és elveszünk az erőnket meghaladni látszó helyzetekben.

Ilyenkor lázadunk, bosszúsak vagyunk, netán gyűlöletet táplálunk egy-egy testvérünk iránt. Lelkünket egyre csak nyomasztja a családjában vagy munkahelyünkön évek óta átélt helyzetek sokasága: a kisebb-nagyobb félreértések, az irigység, a féltékenység, a zsarnokoskodás. Megesik, hogy fojtogató légkörben élünk, egy szenvedélyekbe és karrierizmusba látszólag belekérgetett világban, ahonnan szinte hiányzik minden ideál, igazság, remény.

Mintha így kiáltana szívünk: „Uram, hol vagy? Valóban szeretsz engem? Valóban szeretsz minket? Akkor mindez miért van?”

Ez az ige, íme, újra ébreszti bennünk a bizonyosságot: hogy életünk útjain sohasem vagyunk egyedül.

Felszólít, hogy erősödjek meg hitemben: Isten létezik, és szeret engem. Minden cselekedetem és minden esemény kapcsán kimondhatom, ki is kell mondanom: szeret engem az Isten. Találkozom valakivel? Hinnem kell, hogy Isten akar nekem üzenni ál-

Horacio Conde

tala. Belekezek egy munkába? Hinnem kell továbbra is az Ő szeretetében. Valamilyen fájdalom ér? Hitem azt mondja: Isten szeret engem. Örömök érnek? Isten szeret engem!

Itt van, velem van mindig. Tud rólam: osztozik minden gondolatomban, minden örömben, minden vágyamban, velem hordozza az aggodalmaimat, életem minden megpróbáltatását.

„Közel az Úr mindenkihez, aki hozzá kiált, mindenkihez, aki tiszta szívből hívja.”

Hogyan élesszük újjá magunkban ezt a bizonyosságot? Íme, néhány javaslat:

Jézus maga mondta, hogy segítségül hívhatjuk Őt! Az Úr Péter bárkájában volt, amikor kitört a vihar. A tanítványok mégis magányosnak és védtelennek érezték magukat, mert aludt. Ezért szólta neki: „Uram, ments meg minket, elveszünk!”², mire Ő lecsendesítette a szelet és a hullámokat.

A kereszten maga Jézus sem érezte többé az Atya közelségét. Legnagyobb gyötördésében imával fordult hozzá: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?”³ Mégis hitt a szeretetében, és így újra ráhagyatkozott. Az Atya pedig feltámasztotta Őt a halálból.

Hogy növelhetjük még a hitünket abban, hogy Ő jelen van?

Úgy, hogy keressük magunk között. Megígérte, hogy jelen lesz ott, ahol ketten vagy hárman összejönnek az Ő nevében.⁴ Ezért azokkal, akik az ígét élik, az evangéliumi kölcsönös szeretet jegyében találkozzunk, és osszuk meg a tapasztalatainkat! Így megízleljük majd jelenléte gyümölcseit: az örömet, a békét, a fényt, a bátorságot.

Ő pedig itt marad mindannyiunkkal, velünk él, velünk munkálkodik tovább a mindennapokban.

**Közel az Úr
mindenkihez, aki
hozzá kiált,
mindenkihez, aki
tiszta szívből
hívja.
(Zsolt 144,18)**

¹ Vö: Zsolt 144,14

² Mt 8,25

³ Mt 27,46

⁴ Vö: Mt 18,20

JÓINDULAT, KÖNYÖRÜLET, MEGBOCSÁTÁS

Chiara Lubich

Konkrét, és lényegre törő ez az életprogram. Önmagában is elég lenne ahhoz, hogy másfajta, testvéribb, szolidárisabb társadalmat építhesünk. A kis-ázsiai keresztényeknek javasolt átfo-gó terv része ez. Az ottani közösségekben „béke” született a zsidók és a pogányok között, a világ népeit képviselő két csoport között, akik addig megosztva éltek.

A Krisztus által nekünk ajándékozott egységet mindig elevenen kell tartanunk, és le kell fordítanunk olyan társadalmi viselkedési normákra, amelyeket teljes mértékben a kölcsönös szeretet határoz meg. Innen kapjuk az útmutatásokat, hogyan alakítsuk kapcsolatainkat.

A jóindulat azt jelenti, hogy a másik javát akarjuk. „Egyé válunk” a másikkal, üresen közeledünk hozzá, félretesszük érdekeinket, ötleteinket, előítéleteinket, amelyek elhomályosítják látásunkat. Hogy így magunkra vehessük felebarátunk minden terhét, gondját, fájdalma, és osztozni tudjunk az örömeiben.

Azt jelenti: behatolunk a szívébe annak, akivel találkozunk, hogy megért-sük gondolkodásmódját, kultúráját, hagyományait, és valamiképpen magunkévá tegyük azokat. Próbáljuk igazán megérteni, hogy mire is van szükség, és felfedezni azokat az értékeket, amiket Isten minden emberi szívbe elültetett. Mindez röviden azt jelenti, hogy a körülöttünk lévőkért élünk.

A könyörületességen azt értjük, hogy el akarjuk fogadni a másikat olyannak amilyen. Nem amilyennek mi szeret-nénk, más jellemvonásokkal, a miénkkel egyező politikai nézetekkel és vallási meggyőződéssel, a nekünk annyira szemet szűrő hibái vagy szokásai nélkül. Nem! Ki kell tágítani a szívünket, hogy képes legyen befogadni mindenkit, különbözőségével, korlátaival és ügyetlenségével együtt.

A megbocsátás abban áll, hogy a másikat mindig új-nak látjuk. A legszebb, a leginkább meghitt kapcsolatok-ban – a családban, az iskolában, a munkahelyen – is van bőven súrlódás, nézeteltérés, ütközés. Végül már nem szólunk egymáshoz, kerüljük a találkozást. Időnként pe-dig valóságos gyűlölet verhet gyökeret a szívünkben az iránt, aki másként gondolkodik. Komoly és áldozatos odafigyelést kér tőlünk, hogy mindenkire úgy tekint-sünk nap mint nap, mintha nem ismernénk, mintha egészen új ember lenne. Hogy egyáltalán ne emlékezzünk a

Horacio Conde

sértésekre, inkább borítsunk be mindent szere-ttel, szívből megbocsátva, mint Isten, aki meg-bocsát és felejt.

Az vezet igazi békére és egységre, ha jóindula-tot, könyörületességet, megbocsátást nemcsak egyénileg gyakorolunk, de együtt is, a kölcsönös-ségben.

Ahogy a paraszat időnként meg kell mozgatni a kandallóban, hogy be ne fedje a hamu, ugyanúgy szükség van időről időre feléleszteni a kölcsönös szeretetet, és meg-újítani a kapcsolatainkat mindenkivel, hogy a közömbös-ség, a fásultság, az önzés hamuja be ne borítsa.

Ennek a magatartásnak tényekben, konkrét cselekedetekben kell megnyilvánulnia.

Jézus is úgy mutatta meg, mi a szeretet, hogy meggyó-gyította a betegeket, jóllakatta a tömegeket, halottakat tá-masztott fel, vagy megmosta tanítványai lábát. Tettek és tettek: ez a szeretet.

**Legyetek egymás iránt
jóindulatúak,
könyörületesek, és
bocsássatok meg
egymásnak, amint Isten
is megbocsátott nektek
Krisztusban. (Ef 4,32)**

Emlékszem egy afrikai családjára. Átélté, hogy kislánya, Rosangela elveszí-tette az egyik szemét, mert egy agresszív fiú nádszállal megsebezte, aztán még tréfát űzött belőle. A fiú szülei nem kér-tek bocsánatot, és ez a hallgatás, a kap-csolat hiánya keserűséggel töltötte el az anyát. „Ne bánkódj – mondta neki Rosangela, aki már megbocsátott –, szerencsés vagyok, mert a másik szem-mel látok!”

Később Rosangela édesanyja mesélte ezt: „Egy reggel a kisfiú édesanyja értem küldött, hogy menjek át segíteni, mert rosszul érzi magát. Az első reakcióm ez volt: Na szép! Most hozzám jön segítségért, pedig van elég más szomszédjuk! Pont hozzám, azok után, amit a fia művelt velünk!

A következő pillanatban viszont az jutott eszembe, hogy a szeretetnek semmi nem állhat az útjába. Átsiet-tem hozzájuk. Kinyitotta az ajtót, és ájultan zuhant a karjaimba. Kórházba vittem, s mellette maradtam, míg az orvosok gondjukba nem vették. Egy hét múlva, ahogy kijött a kórházból, eljött hozzánk és mindent megkö-szönt. Nagy szeretettel fogadtam, sikerült teljesen meg is bocsátanom. Azóta már helyreállt a kapcsolat köztünk, sőt, egészen megújult.”

A mi napjainkat is kitöltheti a szeretetünket kifejező konkrét, találékony és alázatos szolgálat. Látni fogjuk, ahogy a testvériség és a béke növekszik majd körülöttünk.

„A SZENTLÉLEK AZ EGYSÉGET AKARJA”

CN (2)

Egyházi mozgalmak és új közösségek pünködsi imavirrasztása a Szentatyával.

Vizsolyi László

– Az Egyház fiatal, és ezt itt látjuk a Szent Péteren! – felkiáltással nyitotta meg *Josef Clemens* püspök, a Világiak Pápai Tanácsának titkára a mozgalmak pünködsi imavirrasztását. *XVI. Benedek pápa* meghívására négyszázezeren gyűltünk össze a Szent Péter téren. Ő már a megválasztását követő napokban meghirdette ezt a találkozót. Hogyan is látja a pápa és a mozgalmak viszonyát, azt még bíborosként elárulta, amikor így fogalmazott: „A mozgalmakat nem a pápaság hozta létre, de alapvető támaszuk... és egyházi tá-

masztó pillérük volt. [...] A pápának szüksége van szolgálatukra, és nekik szükségük van a pápára. A kétfajta küldetés kölcsönösségében teljesül ki az egyházi élet szimfóniája”.

Lehetetlen vissza ne emlékeznünk a nyolc évvel ezelőtti pünkösdre,

amikor Szent Péter utódja, *II. János Pál* pápa első alkalommal találkozott ezen a téren a mozgalmakkal és új közösségekkel. A szervezők videofelvétellel segítettek felidézni a pápa mellett *Giussani* atya, *Jean Vanier*, valamint *Chiara Lubich* szavait. Ő akkor a többi közösséggel egyetértésben, ígéretet tett a Szentatyának, hogy mozgalmaink és közösségeink mindent meg fognak tenni az egységért közöttük. Ezen a pünkösdön Chiara több mint száz közösség nevében köszöntötte a térre érkező *XVI. Benedek* pápát levelében. Nem-

csak létszámban duplázódtak meg a közösségek, hanem – amint Chiara üzenetében írja – a „kölcsonös szereket és egység minden előzetes elképzelést felülmúlva növekedett” közöttük.

„Milyen jó kereszténynek lenni, és milyen nagy öröm tovább is adni” – ezzel a címmel háromnapos nemzetközi kongresszus előzte meg az imavirrasztást. A háromszáz résztvevőhöz intézett üzenetében XVI. Benedek pápa rávilágított a mozgalmak missziós erejére: „Isten szeretete és a felebarát szeretete közötti rendkívüli fúzió teszi széppé az életet, és virágoztatja ki a sivatagot, mely bennünket gyakran körülvesz... Az egyházi mozgalmak és új közösségek ma Krisztusnak és Jegyesének, az Egyháznak fénylő jelei”. *Stanislaw Rylko* püspök, a Világiak Pápai Tanácsának elnöke ezt erősítette meg a

kongresszust megnyitó beszédében: „Az egyház élő struktúráihoz tartoztok, mely megköszöni missziós odaadásotokat”, ugyanakkor arra is figyelmeztet, hogy „a mozgalmaknak a törvényes főpásztorokhoz kapcsolódva kell minden problémával szembenéznük”.

Az eső utáni napsütésben a virrasztásra érkezőkkel szemet gyönyörködtető színárdat töltötte be a teret. A szivárvány árnyalatainak gazdagsága mintegy aláfestette a Lélek ajándékainak páratlan sokféleségét, mellyel folyamatosan elhalmozza az emberiséget. „A sokféleség és az egység együtt jár. A Lélek ott fúj, ahol akar, közbelépése mindig meglepő. Olyan jelenségekkel jár, amelyek újdonsága megdöbben”. II. János Pál e megállapítása – akinek lelki jelenléte végigkísérte a találkozót – a mostani alkalomra is érvényes volt, mely mégis egészen

más volt, mint az 1998-as. Az elmélyülés, az imádság pillanataiban éreztük át közös felelősségünket az egyház és az egész emberiség iránt.

Mintha a Lélek visszafogott volna, hogy ne engedjünk a külsőség csábításainak, ne korábbi tapasztalatunkat akarjuk újraélni, mert Ő nem ismétli magát, mert élő, és mindig új!

Ilyen nagy számban első alkalommal keresték fel a bajor származású pápát Rómában, aki szemmel láthatólag vállalja saját személyiségét. Ő is találkozni akart minden résztvevővel, egészen a Tiberisig ment ezért, és az este hűvösében, nyitott autójából állva üdvözölte a zászlókat lobogtató ujjongó embereket. Beszéde előtt kérték, hogy ne szakítsuk félbe őt tetszésnyilvánítással. A fokozott összeszedettség még nagyobb nyomatékot adott szavainak. Először a Lélek ajándékairól, a szabadságról és az életről beszélt, utána pedig a Lélek akaratáról, az egységről és az örömhír továbbadásáról: „A Szentlélek az egységet akarja, a teljességet. Ezért jelenléte a missziós küldetésben mutatkozik meg elsősorban. Aki életében találkozott már azzal, ami igaz, ami szép, és ami jó – találkozott az egyetlen igaz kincessel, a drágagyönggyel –, az siet, hogy megossza másokkal, a családjával, a munka-

helyén, élete összes területén. Minden félelem nélkül, mindenféle követelés nélkül... elbátortalanodás nélkül... Határok nélkül, mert örömhírt visz, amely mindenkihez szól, minden néphez.”

Az egyház küldetése, hogy meghívja az embereket a földi valóság és az emberiség átalakítására Isten tervei szerint. Hogy e hivatásának egyre jobban megfeleljen, tovább kell növekednie a mozgalmak és a helyi és intézményes egyház egységének, de a mozgalmak egymás közötti egységének is erősödnie kell. Ezáltal fogjuk a közösségi élet gyümölcseit teremni.

A közös növekedés fontos mérföldköve volt ez a pünkösdi találkozás. XVI. Benedek pápa szavai tovább bátorították és erősítették a mozgalmakban és új közösségekben a Lélek munkáját.

Az egész egyház számára friss erő és remény az egyházi mozgalmak és új közösségek jelenléte, rajtuk keresztül újra visszanyeri prófétai erejét.

A Szent Péter téren mintha Isten Izaiás próféta szavaival szólította volna meg egyházát: „Nézzetek: én valami újat viszek végbe, már éppen készülődök; nem látjátok?” ■

Számomra ezen a pünkösdi találkozón úgy vált láthatóvá az egyház tavasza a sokszínű, kultúrájában, földrajzi hovatartozásában is különböző több százszázas népben, mint ahogy a természetben robban be a változás tavasszal.

Többen mondtuk: történelmi pillanatokat élünk. Az egyház új, lendületes, fiatalos arca lett láthatóvá, mely megmutatta a Szentlélek teremtő erejét, ajándékait azokon a karizmákon át, amik bennünk, laikusokban megtestesültek.

Egy élő egészet alkottunk, szinte természetes volt, hogy folyamatosan reagálunk, ami akár a Szentatya körül, akár a téren történik: mindegyre taps, ének, kendőlengetéssel, székre állással.

Túllépve azon, hogy a körülöttem lévőkre úgy nézek, mint tömegre, sőt inkább örülök mindenki jelenlétének, és személynek lássak mindenkit, a csoda megtörtént: át tudunk haladni a „szorongató sokaságon”. Minden egyszerűvé lett, része lettem a többieknek, a többiek pedig az én részemmé váltak.

A virrasztáson megtapasztaltam az Egyház egyetemesességét. Fontosak a helyi dolgok is, amit ott tesszünk, ahol vagyunk, mint a plébánia, de fontos élni az egyetemességet is, az egységnek ezt a dimenzióját.

Fantasztikus volt azt látni, ahogy együtt voltunk a legkülönbözőbb emberekkel, hogy mégis egy nép vagyunk.

Ezen a pünkösdön váltam felnőtté. Tizenhat éves korom óta mindig keresztény csoportba tartoztam. Most láttam csak, hogy nem vettem komolyan az életet.

Ez a pünkösd mindent felforgatott bennem, mégis, a szívem mélyén nagy örömet érzek. Az életem megváltozott.

Sokkal érettebb, mélyebb egységet éltünk a mozgalmakkal, az egyetemes egyház dimenziójában. Szép volt látni az alapítókat, ahogy mindegyik a saját különbségével emelte ki a másik ragyogását.

A PÉNZ IDŐ?

A MINAP EGY „FAPADOS” londoni járatra vettem jegyet az interneten. Néhány éve egy hasonló utazás legalább a tízszeresébe került. Az on-line vásárlást a piac és a társadalom alapvető átszerveződése teszi lehetővé. Amikor a világhálón keresztül veszünk repülőjegyet, ideiglenesen utazási ügynökké válunk, mint ahogy pár percre benzinkutasok leszünk, amikor a keréknyomást magunk ellenőrizzük, vagy banki tisztviselők, amikor pénzt veszünk fel az automatából...

A modern társadalomban a fogyasztás és termelés közötti határ egyre jobban összemosódik. Ma, mint állampolgárok vagy fogyasztók sok olyan tevékenységet végzünk, mely azelőtt kizárólag a „termelő” feladata volt. A „biztos” munkahelyek száma egyre csökken, ám új lehetőségek nyílnak közben, például az idegenforgalomban. Az alacsony árakkal működő légitársaságok megjelenése csak egyik jele a gyökeres átalakulásnak, annak, ahogy ma a munka – pénz – szabadidő viszonyáról gondolkodunk.

A nagy költségekkel járó turizmus, a közelmúltig luxusnak számított. Csak az engedhette meg magának, aki jól fizető állással vagy magas nyugdíjjal rendelkezett, és volt elegendő szabadideje is, hogy elköltse a pénzét. Ebből a szempontból a

turizmus más, mint a nyaralás. Az emberek többsége nyaralni eddig is elment, és ezután is el tud menni. Ma viszont találkozunk egy korábban ismeretlen jelenséggel. Éppen a magas jövedelemmel rendelkezők azok, akiknek legkevesebb a szabadidejük.

Való igaz, egy vállalkozó, egy menedzser, egy orvos vagy egyetemi tanár munkaerhetltsége borzasztóan megnövekedett az utóbbi tíz évben. S mintha csak a minden percében „kiszarolt” idő bosszúja lenne, hogy megakadályozza a verejtékes munkával megszerzett pénz elköltését.

Pedig a turizmus – és általában a kultúra – időigényes, s ezen a technológia fejlődése sem képes változtatni. A Sixtus-kápolna megtekintéséhez időre van szükség ma is, ugyanannyira, mint száz évvel ezelőtt. Így hát a piac gyorsan feltalálta magának az újfajta turistát, a kevésbé gazdag, ám több idővel rendelkező fiatalokban és idősökben.

Néha azonban több ezer kilométert is utaznak az emberek, hogy aztán ugyanabban a megszokott környezetben találják magukat, mint otthon: strand, fitness terem, diszkó... Ezzel szemben, ha ez a fajta, népszerűvé váló turizmus összehoz minket hétköznapi, valóságos emberekkel, ha megismerhetjük a miénktől különböző életüket, reményeiket, akkor talán nem értelmetlen a szabadidő eltöltésének ez az új változata.

Luigino Bruni (CN)

Vízolyi László gondozásában

Korunk
pazarlásában és
bőségében
ráébredünk, hogy
valójában semmi
sem elég.

SZÁZHATVAN ÉVVEL EZEELŐTT Kierkegaard feljegyezte, hogy a világ meg akarja szüntetni a kereszténységet, ám fondorlatos célja eléréséhez azt a látszatot kelti, mint ha tovább élne. Ma a világ még ravaszabb, és már a látszatra sem ügyel, leplezetlenül hirdeti, hogy „mit neki kereszténység!”.

Ugyan mi szükség van rá még manapság? Hiszen itt van nekünk a tudomány, lehetőségünk van a válásra, abortuszra; előttünk áll a jövő: a genetika és más orvosi tudományok sora; polgári szabadságunkat pedig korlátlanul érvényesíthetjük.

Azután ott a halál.

Ha azonban sikerül pusztán egy állatfajnak tekinteni magunkat, picit fejlettebbnek a kacsacsőrű emlősnél – vagyis „más úton fejlődötteknek”, ahogy manapság mondják –, akkor ebből sem csinálunk tragédiát. Hiszen: „így kell ennek lenni!”. A világ tűri, és közömbösen hanykolódik ide-oda az egysíkú gondolatok mérhetetlen tengerében. Így minden egy vég nélküli tautológia¹ részévé válik: ez így van, mert ez így van, mert ez így van...

Csak a kiút keresés, a megszabadulás, az üdvözülés vágya zavarhatná meg a tautológiát. Ugyan már! Nemrég egy filozófus a tévénezők előtt kijelentette, hogy neki nincs szüksége, hogy megmentse. Így vázolta fel diadalmas végzetét, s adott sakk-mattot Istennek. Kamaszkori legjobb barátom pedig egyszer ezt mondta: nekem elég az, ami bennem van. Később öngyilkos lett.

Sándor Balázs

MI ELÉG NEKÜNK, KI ELÉG NEKÜNK?

Látszat és valóság

Ma a reklámok bizonygatják, hogy szomjúságodat az egzotikus gyümölcsital oltja; ha éhes vagy, ott a snack. Ha meg szeretetre vágysz, megtalálod mélyhűtött, egyszemélyes adagokban; és még az anyai szeretet is be van csomagolva a jégkrém-dobozba.

Mindemellett a reklám egyre magabiztosabban nyúl a Bibliához és az evangéliumhoz, hogy onnan lopjon a szlogenjeihez illő és alkalmazható gondolatokat: „Nem csak kenyérrel él az ember”. Itt bizony könnyedsége ellenére komollyá és veszélyessé válik a játék, ahogy ezt jól tudják a sátánista szekták követői, akik a játszmát sajnos a végső-kig lejátszzák. Hasonlít is a kettő meglehetősen: ott, ahol előveszik az alkoholt, a drogot és (el)kábitószereket és még egyet s mást. Végző soron akár a szektában, akár a szokásos fogyasztói életmódban végül minden kiszárad, sivár lesz, csontjaink elporladnak, a port pedig elfújja a szél.

Megvan azonban a gyenge láncszem – még a legmerevebb, legzordabb nihilizmusban is –, mégpedig ott, hogy képtelen megfelelni saját alapelvének: „semmi se zavarjon, semmi se ijesszen meg.” Ki merné azt állítani: engem semmi sem zavar, semmi sem ijeszt meg, anélkül, hogy be ne csapná magát? Talán a sztoikusok?

Ám a sztoikus békére lel az egyetemes Logoszban, a mindent el-

✦
*Csomagolva,
készén, azonnal
fogyaszthatóan
minden.*
✦

árasztó isteniben. A nihilistának nincs ilyen könnyű dolga. Megvonhatja ugyan a vállát, de a fájdalommal nem tud mit kezdeni. A fent említett gondolatok Teresa Cepeda y Ahumadától, ismertebb nevén Avilai Teréztől származnak. Így folytatja: Ha tiéd Isten, tiéd már minden. E fenséges szavakon akadálytalanul és tisztán szűrődik át a 23. zsoltár mondanivalója. Ám Teréz ennél is többet mond: Egyedül Isten elég.

Ebben a gondolatban aktualizálódik, amit az Újszövetség megfogalmazott: „Urunk, mutasd meg nekünk az Atyát, és ez elég lesz nekünk” (Jn 14,8); vagy: „Elég neked az én kegyelmem” (2Kor 17,9). A Biblia ünnepélyességén túl érezhető benne a modernkor lelki és egzisztenciális vibrálása, mint Hamlet és Don Quijote idejében, vagy akár napjainkban.

Valóban ez az igazi probléma: mi elég nekünk, ki elég nekünk? És ma, a nagymértékű pazarlás és mértéktelen fogyasztás korában ráébredünk, hogy semmi sem elég. Szerencsére.

*Giovanni Casoli (CN)
Lisztovszky Tünde gondozásában*

¹ Egy fogalom megmagyarázása önmagával

KIS TELEPÜLÉSEK SZÜLETNEK

MINDAZOK, AKIK MÁR jártak az olaszországi *Loppiano*-ban, a horvátországi *Krizveciben*, a lengyelországi *Trzciankában*, vagy esetleg a bajorországi *Ottmaringban* – hogy csak a hozzánk legközelebb esőket említsük –, tudják, mekkora tanúságtevő erejük van az ilyen kis modelltelepüléseknek. Közülük az első több mint negyven éves. A Fokoláre Mozgalom fejlődését, az egység kultúrájának a kibontakozását láthatjuk ezekben az úgynevezett állandó *máriapolikban*. Házaikkal, utcáikkal, harmonikusan illeszkednek a környezetbe, a munkahelyek szervesen kapcsolódnak az őket körülvevő társadalmi közeghez. Már külső megjelenésükkel is a befogadásról beszélnek. Nem rajzasztalon, vonalzóval és körzővel tervezték őket: az életből születtek, és a bennük lévő élettel fejlődnek tovább.

Néhány éve építészek, városrendezők is kezdték tanulmányozni, milyen hatással van az egység karizmája a városépítésre. Végzős hallgatók közt e témával többen is fog-

Írország, Anglia, Portugália. Három ország, három mintatelepülés Nyugat-Európában.

lalkoztak a diplomamunkájukban. Az építészeti szempontok mellett ugyanilyen izgalmas kérdéseket vetnek fel gazdasági, társadalmi, egyházi, kommunikációs és ki tudja még, hány téren ezek a modelltelepülések.

ÍRORSZÁG A jó földbe hullott mag

Prosperousban, háromhektárnyi területen található a *Lieta Máriapoli*, harmincöt kilométerre Dublintól és a tengertől, Írország legnagyobb tözegelőhelyének a szomszédságában. Nevét egy olasz fokolarináról kapta,

aki sok éven át, egészen haláláig az írországi mozgalomnak szentelte életét. A település egyelőre egy XVIII. században épült hangulatos házból, és még vagy négy-öt építményből áll. 2005 februárjában avatták fel ünnepélyesen *Chiara Lubich* jelenlétében. Ez a nap leginkább a mi bolondos áprilisi időjárásunkra emlékeztetett: a fagyból a havazáson keresztül az esőn, majd újra havazáson át a ragyogó napsütésig néhány óra leforgása alatt mind a négy évszak beköszöntött. Az ünnepségen a helyi polgármesteren és a püspökön kívül jelen voltak országgyűlési képviselők, újságírók is. Írország olaszországi nagykövete is felszólalt.

Az V. században élt Szent Patrik földjén a mintegy száz főt befogadó egykori söröző (pub) látta vendégül a Fokoláre Mozgalom írországi közösségét. A népi hangszereken játszó zenekar megteremtette a helyhez illő hangulatot, és természetesen nem maradhatott el az ünnepélyes zászlófelvonás sem. Az emberek közvetlensége és a légkör inkább emlékeztetett a mediterrán világra, mint a kimért angol szomszédokéra.

Méreteit tekintve kétségtávon kívül szerény kezdeményezésnek mondható ez a kis modelltelepülés, mégis megfelel az írországi mozgalom fejlettségének. Nem különül el a környezetétől: a közeli *Prosperousban* lakik néhány család, akik tevékeny részt vállalnak az itteni feladatokból. Így a település bekapcsolódik a társadalmi életbe, ami egyre fontosabb szempont, hiszen ott kell tanúskodni a megélt evangéliumról, a

Balra: Az ír *Lieta Máriapoli* ünnepélyes megnyitója.

Jobbra: A portugál *Arco Iris*

Jobbra lent: Az angol *Bernard Pawley* mintatelepülés lakói.

Robert Samson

jó (tőzeg)talajba hullott vetőmag példájára.

PORTUGÁLIA Az „Együtt hegy” lábánál

A *Monte Junto* kiemelkedés Lisszabontól negyvenöt kilométerre fekszik, a *Porto* felé vezető országút mentén. Magyarul úgy is lehet fordítani, hogy „Együtt hegy”. Itt húzódik meg, e hegy lábainál, pár kilométerre egy tervezett nemzetközi repülőtértől az *Arco Iris* (Szivárvány) mintatelepülés. Épületei a helyi ha-

génjeikben hordozzák a nyitottságot és az újdonságot. Sokak összefogásából születnek, természetes módon fejlődnek, mindegyik a maga lehetőségei szerint, lakóiknak pedig harmonikus együttélést biztosító környezetet teremtenek. A szerepek és a hivatások nem keverednek össze, megvan a közösségi életnek és az elkülönülésnek is az ideje, és a helye. Ezzel az *Arco Iris* gyakran kivívja az ide látogatók, akár miniszterek és képviselők elismerését, csakúgy, mint a szocialista polgármester és a település fejlődését segítő önkormányzatét is.

gyománynoknak megfelelően fehér és agyagszínűek.

Története alig tíz éves múltra tekint vissza. A földműveléssel foglalkozó tizenkét hektáros vidék, az *Abrigada* területét fenyők és eukaliptuszok övezik. Mindössze egy baromfitegyezésre használt régi barakkféleség állt rajta, benne apró lakással. Ide költözött be az első vállalkozó kedvű család. Hét év leforgása alatt több épületet is felhúztak, kizárólag a portugáliai közösség adományaiból, köztük a modern és világos kongresszusi központot, ahol csak tavaly mintegy negyvezren fordultak meg. Mára negyvenhatan laknak itt, köztük három család. Közvetlenül a település mellett a közösségi gazdaság szellemében működő vállalkozók ipari övezetet hoztak létre.

A Fokoláre Mozgalom városkái mindenütt hasonlóan működnek:

ANGLIA Kellemes kisvárosi zöldövezetben

Welwyn Garden City Londontól

északra, másfélórányi autótútra található *Hertfordshire* területén.

A világvárosban szűkösnek érezzük a teret a piros, emeletes autóbuszok és a szürke épületek között. A városon kívül azután kitárul a mindegyütt zöldellő növényzettel és kék ég-gel.

Az angol városkát több épületegyüttes alkotja, melyet korábban szerzetesnővérek tartottak fenn.

Kívülről felismerhető még a volt templomépület, ma előadóteremként működik. Az ökumenikus szellemenben alapított központban 1983 óta nemcsak a mozgalom csoportjai tartják találkozóikat, hanem más mozgalmak és civil közösségek is. Aki itt egyszer is megfordult rövidebb vagy hosszabb időre, elismeréssel adózik a megtapasztalt szívéllyes fogadtatásnak és figyelmes vendégszeretetnek.

A főépület körül családok élnek, köztük két anglikán pap a feleségével. A máriapoli ebbe a rendkívül kellemes, békét sugárzó, rendezett városi zöldövezetbe ágyazva éppen úgy néz ki, ahogy az angol vidéki lakótelepeket elképzelnénk.

Bernard Pawley anglikán lelképásztor a mozgalom nagy barátja volt. Az ő nevét viselő *Welwyn Garden City* mára komoly felújítási munkák elé néz. A központban kiállították a renoválási és bővítési terveket, melyek az egység lelkiségére jellemző mély kommunióban érlelődtek ki. A mérnökök nem csupán a mozgalom tagjaival egyeztettek az elképzelésüket, hanem a környékbeliekkel is. Egy település, mely az egységet akarja hirdetni, akkor lesz hiteles, ha a közös élet valamennyi szereplőjének az érzékenységét ki tudja fejteni.

Michele Zanzucchi írása alapján
Összeállította: *Vizsolyi László*

Michele Zanzucchi (2)

A szeptemberi Testvériség Napjának előkészületeire megmozdult az egész ország. Több mint hetven fórum, családcsoport, baráti társaság alakult. Az Új emberiség mozgalom felelősei, Király Ibolya és Prokopp József számolnak be lapunknak.

Bartus Sándor

Korunkat az egyre gyarapodó civil kezdeményezések jellemzik. Mit takar az „Új emberiség mozgalom” kifejezés?

Prokopp József: Tudatos törekvés, hogy megéljük: egy Atyának a gyermekei vagyunk; azaz minden ember, aki csak él a földön, testvére egymásnak. Személyes élményem: amikor 36 évvel ezelőtt Budakeszire kerültem, senkit nem ismertem. A plébános atya már akkor – látva a sok Budapestről kiköltöző, egymásnak és a helybelieknek is idegen embert – ismerkedési fórumot szervezett. Kapcsolatok, barátságok születtek, új testvérekre leltünk. Így lettem „budakeszi” én is. Munkahelyemen tapasztalom, hogy igazán őszinte kapcsolatok nélkül a legjobb szakmai elképzelés is a gőg, a sértődés vagy más emberi gyarlóság zátonyára fut.

Az Új emberiség mozgalom, mely a Fokoláre Mozgalom keretében működik, lakóhelyi, munkahelyi és szakmai csoportokat hoz létre mind az öt kontinensen, hogy a választ együtt találják meg a konkrét szakmai vagy társadalmi kihívásokra. Az életre váltott evangélium forradalmi változást hoz minden területen, a gazdaságban, a termelésben, az isko-

JELLENLÉTÜNK A TÁRSADALOMBAN

lákban, a politikában, az egészségügyben, a művészet vagy a média világában. A mozgalomban az elmúlt években is sorra születtek az egyéni és közösségi kezdeményezések azért, hogy az egyetemes testvériség megvalósulhasson. Természetesen nem könnyű, nem látványos, és főleg nem gyors a társadalom megújításának ez az útja, mégis maradandó

eredményeket, igazi örömet ad, mint egy családban a gyermekek növekedése. Szeptember 16-án, Budapesten, az Arénában az egyetemes testvériség világméretű ünnepén 50 év 5 kontinensen megvalósult eredményeivel gazdagodva fogunk a jövőre tekinteni.

Tízezer résztvevőre számíthatunk, több mint száz országból. Hányan kapcsolódnak ehhez a mozgalomhoz a nagyvilágban? A házigazdák hogy készülnek a rendezvényre?

Király Ibolya: Nehéz pontos számot mondani. A helyi és nemzetközi akcióinkba (távtámogatás, cunami) több százezer ember kapcsolódott be. A szeptemberi rendezvény szervezése valóban hatalmas feladat, másfél éve mintegy száz szakértő dolgozik érte itthon és külföldön. A szervezési feladatok mellett úgy gondoltuk, érdemes segíteni az ilyen jellegű csoportok erősödését, és újak születését. Ezért már tavaly óta társadalmi témájú fórumokat szervezünk, a 3-4 fős baráti beszélgetéstől a több száz fős rendezvényig. Készítettünk egy füzetet, mely az egység lelkeségének gondolatait tartalmazza, konkrét élethelyzetekkel és a kapcsolódó tapasztalatokkal öt témakörben: az adás kultúrája, az élet kultúrája, az egyén és közösség, a művészet és az élet harmóniája valamint a kommunikáció és a média területéről. Ez igazi segítségnek bizonyult, és egyben kellő szabadságot is biztosított a helyi adottságokhoz való alkalmazkodásban.

Tavaly szeptember óta mintegy hetven fórum működik hazánkban, de ez a szám várhatóan még növekedni fog.

Jó lenne bepillantani néhány fórum ablakán.

Prokopp József: A vállalkozók első szegedi fórumán mindjárt az ismerkedéskor előkerültek azok az értékek, amikre ezek a vállalkozások alapulnak: az érdek nélküli segítség, a kapcsolatok megválogatása, tisztasága, a nem teljesen profitorientált szemlélet sikere, és még sok egyéb is. Külön ajándék volt a résztvevőknek, hogy kölcsönösen betekintheettek vállalkozóvá válásuk folyamatába, leginkább a lelki folyamatokba.

A társadalmi problémákat minden nap a bőrükön érzik az iskolában dolgozók is. A pedagógusoknak új erőt, lendületet adott, hogy megoszthatták a gondjaikat, a sikereiket és kudarcaikat, s érezték, nincsenek

Nagyasszonya árva-házba, egy fél kisbusznyi adománnyal. Előtte megnézték a maguk feleslegét, s volt, aki a szűkségtől vált meg, hogy nagyobb örömet szerezzen a gyerekeknek.

Király Ibolya: Gyömrőn a pedagógus fórum ökumenikus jellegű, és nyitva áll a város minden lakója előtt. Két pedagógus összefogásával háromszáz gyermek ismerte meg a szeretet dobókockát. A városi általános iskola igazgatónője ebből írta a diplomamunkáját. Egy másik tanítónő nem boldogult az osztályával, mire adventben minden héten dobni kezdett a gyerekekkel. Az osztályfőnöki órákon megbeszélték hogyan sikerült a szeretet művészte a kocka hat oldala alapján. Az osztály ettől egészen megváltozott.

Tomka Bálint (2)

egyedül. A kapcsolatok segítették, hogy diákjaiknak valóban értékes közösségépítő programokat tudjanak ajánlani. Az egyes témák rádöbentették a résztvevőket saját felelősségükre. Tudatosodott, mennyire nem mindegy, mit és hogyan képviselnek a katedrán.

A makói családcsoport évek óta havonta rendszeresen találkozik. Az adás kultúrája témából született az elhatározás: tenni is kell valamit az egyetemes testvériségért, nem elég csak beszélni. Márciusban heten elhatározták, hogy nem engednek az „élet kultúrája” ellen

Több településen rendszeresen találkoznak az egészségügyben, és a mezőgazdaságban dolgozók is. Ezen a fórumokon sokan fogalmaznak meg alapvető igazságokat, amik ott húzódtak meg tetteik mögött, mint vágyak, de hiányzott a közös gondolkodás gazdagító, teremtő légköre, az „árral szembe” haladás bátorsága.

Kecskeméten az egészségügyben dolgozók elhatározták, hogy nem engednek az „élet kultúrája” ellen

Koncra Sándor

Jánoshalma

ható közgondolkodásnak. Kezd természetessé válni például, hogy valaki nem marad otthon, amikor beteg lesz, vagy nem kellő ideig, és munkatársára neheztel, aki betegszabadságot vesz ki, mert emiatt rá több munka jut. A fórum szakemberei nemcsak egymást, hanem a környezetüket is szeretnék segíteni, hogy ki-ki megtalálja a helyes egyensúlyt.

Jánoshalmán nemrég mi is kiszélesítettük fórumsorozatunkat, sok embert bevonva, sok új kezdeményezéssel városunk életének megújításáért. Felkerestünk helyi művészeket, hogy bemutathassuk, milyen kincseink is vannak. Három festőművész és egy fotóművész képeiből kiállítást szerveztünk. Művészeti estünkön a köszöntő szavakat városunk egyik vezető embere mondta. Bemutattuk az Összefogás Jánoshalmaért Egyesületet, ami hivatalos formában is segítheti a terveink megvalósítását. A százötven résztvevő közt volt parlamenti képviselő, orvos, mérnök, pedagógus, kétkézi munkás, fiatal és nyugdíjas egyaránt. Sok tetterre kész, és a jóra nyitott embert ismertünk meg, s bátorságot kaptunk, hogy a megélt értékeinket továbbadjuk.

Az egyetemes testvériséggel, az egység kultúrájával szeretnénk hozzájárulni, hogy bolygónkon az emberiség színes nagy családja, minden megosztottságon túl, rátaláljon a párbeszéd, a közösség, a béke útjára. ■

ÜZENET A MÚLTBÓL

Szabadtéri Néprajzi Múzeum

Körmendy Imre

Sólyom László köztársasági elnök május 27-én adta át a Felföldi mezővárost bemutató hetedik tájegységet a szentendrei skanzenben. Az idelátogatók Magyarország áthagyományozott történelmi és kulturális örökségével ismerkedhetnek.

SZENTENDRE RÉGÓTA kedvelt célpontja a kulturális turizmusnak. Belvárosának a dalmát tengerpart városkáit idéző hangulata, főtere, templomdombja, múzeumi

és vendéglői százezrével vonzzák a látogatókat. Akik túlszaladnak a város forgatagán, s a hegyek felé veszik az irányt, a *Sztaravoda* forrás előtti területen, egyedülálló és mesebeli, ám nagyon is valóságos világba csöppennek: a köznyelvben csak skanzennek nevezett múzeumfaluba. Valójában országot kellene mondanunk, hiszen teljes kiépítettségében a szatmári Erdőháttól a zalai Őrségig, Abaújtól a Dél-Dunántúlra az ország majd' minden tájegységét be fogja mutatni.

A Múzeum célja, hogy a jövő generációival is megismertesse azt a

† A képek a Felföldi mezőváros tájegység megnyitóján készültek. †

paraszti, kishemesi világot, amelyben népünk túlnyomó többsége még a XX. század első évtizedeiben élt. Itt nemcsak a kiállított tárgyak, hanem az épületek, udvarok, porták, utcák, terek, sőt a településeket befogadó táj is a látnivaló hiteles részét képezik. A néprajzos muzeológusok és építészek arra is gondot fordítanak, hogy a jellegzetességeken túl, lehetőség szerint minél több változat bemutatásra kerüljön: a malmok válfajai a szélmalomtól a vízimalomig, ugyanígy a szalmafedés egyszerűbb és bonyolultabb formái a taposott fedéstől a kontyos tetők zsúpfedéséig.

A Felföldi mezővároshoz utunk a bejáratától jobbra vezet. Leérve a sík-

Jellegzetes útelágazásra épült háromszögű teret alakítottak ki, ahol a domboldalba települt városi tér formálásában szerephez jutnak a terepadottságokat hangsúlyozó támfalak, a bennük nyíló pincék és a közút is.

ra, először a Felső-Tiszavidék 1974-ben átadott kis falujával találkozzunk. Mándról származó református templomának égbetörő, zsindegyfedésű fatornyá nemcsak a Tiszahátat idézi fel, hanem Kárpátalja és Erdély egyes vidékeit is. Temetőjének jellegzetességei a csónak alakú fejfák.

A patakon átkelve már a mezővárosban találjuk magunkat. A borászatra alapozott, s a hozzá kapcsolódó iparra épülő települések adták az itt felépített házakat: Tokaj, Tállya, Mád, Hejce, Erdőbénye a zempléni Hegyalját, Gyöngyös a Mátraalját képviseli.

A 18.-19. századból való lakóépületek kőből épültek, némelyik emeletes, borházzal, pincével, esetleg műhellyel. Alaprajzi szervezésük, berendezésük a tulajdonos családok gazdasági és ipari tevékenységét is híven tükrözik. Ha több tájegységet is van időnk végigjárni, akkor igazán szembetűnő a mezőváros eltérő tárgyi kultúrája, a berendezés igényessége s a falusitól eltérő jellege. Rácsodálkozhatunk eleink szorgalmára, amikor egyszerű eszközökkel, gépek nélkül alakították a körülöttük lévő világot, hogy az számukra otthonosabb, hasznosabb legyen.

A szentendrei skanzenban akár egy egész napot is eltölthetünk. Ha tájékozódunk a programokról, akkor a különböző mesterségek művelőit is megcsodálhatjuk: patkolókovácsot, fazekast, takácsot, megízlelhetjük a kemencében sült kenyérlángost és más népi finomságokat, zenét hallgathatunk, szüreti mulatságban ve-

hetünk részt. Ha pedig belefáradtunk a sok látnivalóba, ha már zsong a fejünk a régi kifejezésektől, a játszótér és a mindig változó patakpart ad felüdülést – főleg a gyerekeknek.

Feltehetjük magunknak a kérdést, hogy korunk technikai civilizációjában mi a helye, szerepe egy ilyen kiállításnak. Nem menekülés, visszavágódás ez egy idillinek vélt világba? Nem csapjuk-e be magunkat és gyermekeinket, ha belemerülünk az elmúlt valóságba, annak mesterseges felidézésébe?

Ha figyelő szemmel és nyitott szívvel járjuk az egyes településeket, tájegységeket, akkor hihetetlenül élő és nagyon is hasznosítható üzeneteket kapunk. Reményt, hogy lehet teljes életet élni nagyon egyszerű körülmények között. Üzenetet hordoz az épületek telepítése: a házak túlnyomó többsége hátat fordít a hidegnek és a szélnek (nálunk ez nyugatról-északnyugatról érkezik), és ablakait a nap felé tárja, de a nyári túlzó sugárzástól a tornáccal, annak kinyúló ereszével védekezik. A legkorszerűbb energiatudatos építkezés se tud jobbat ajánlani. A vízimalom s a szélmalom a megújuló energiákat hasznosítja, aminél kevesebb időszzerű kérdés van napjainkban.

Üzen a nyúli prérésszín, ami egy egész falu közösségét szolgálta, meg a szintén a Kisalföldről való faluszei sütőkemencék, amit az emberek közösen építettek és használtak: kö-

zösen a szegénység és a nyomorúság is orvosolható, együtt, közösségben sokra vagyunk képesek. A szőlő- és gyümölcstermő – gyakorta messze a falvaktól eső – területeinek őrzése, annak beosztása, a közösen legeltetett állatok, az élet ezernyi része a társadalom szervezettségéről, összefogásáról vall.

Tanulhatunk eleinktől abban is, hogy mindenhol a helyben található építőanyagokat használták, a táji adottságokhoz alkalmazkodtak a telekalakításban, a porták elrendezésében, a gazdálkodásban.

A skanzen bemutatja azt a sokszí-

nűséget, amiből kultúránk épült. Erről üzennek a különféle vallási és felekezeti hagyományokat idéző templomok és az otthonok berendezései, a horvát meg a sváb porta. Lehet, hogy valakinek a megosztottságot jelenti ez, de egyidejűleg arról tesz tanúságot, hogy e hazában évszázadokon keresztül tartósan együtt tudott élni keresztény és zsidó, német, horvát, örmény, magyar és még számos nemzet fia, hogy tudtunk és tudunk közös hazát építeni.

Ha valaki a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban jár Szentendrén, javasolom, ne siessen. Érdemes rácsodálkozni mindenre: a használati tárgyakra, a mestergerendákra, a bútorokra, a kerti építményekre. *Illyés Gyula* sorai jutnak eszembe: „Valamiféle szépérzékét mozdít meg bennünk minden tárgy, melyet emberi tíz ujj formált ki. Isten lelket lehelt a gyurományaiba. Mintha a gölöncsér tíz ujjja is átplántált volna a teremtményeibe valami életet a magáéból. Miért ülök közönyösen az asztalhoz, ha az műanyag, s miért lapogatom meg barátságosan, ha valamely régi asztalos gyaluremeklését érzem rajta? Mintha valami kézfogásban volna részem. Vergilius híres sorában, hogy vannak a tárgyaknak is könnyeik, Aeneas azt

Bartus Sándor (2)

akarja mondani (ezzel a szuperrealista hasonlattal), hogy az ember által embernek készített tárgyak magukhoz szívják, megőrzik, és utolsó percükig árasztják magukból a fájaldalmunkat.

És az örömlenket. A szívósságunkat a mulandósággal szemben. A harcunkat a magunk és népünk halála ellen. Minden ember használta holt anyagban üzenet van. Minden szerszám beszél.”¹

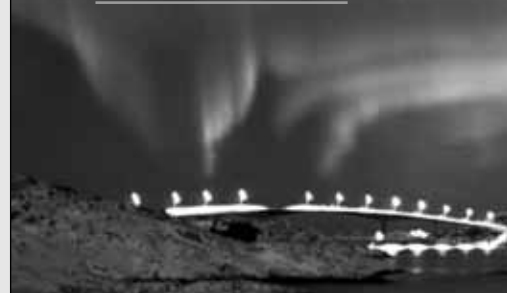
www.skansen.hu

¹ Illyés Gyula: Felületi tünetek (de mélyből). In: Illyés Gyula: Hajszálgökök, Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1971.

1973-ban jelent meg ez az írás testvérlapunk, a *Città Nuova* hasábjain egy Svédországi utazásról.

Doriana Zamboni

ÉJJEL 1 ÓRA 40-kor landoltunk Stockholmban, mégis nappal volt! A horizonton az ég élénk ciklámen színben játszott, míg az ellenkező oldalon a fenyők mögött a hatalmas sárga hold épp lemenőben volt. Tündöklő, tiszta fény hatott át mindent. Az enyhe szélben lágyan hajladoztak a fák zsenge hajtásai, s így meg-megcsillantak messziről a tenger, a folyó és a tavak hullámai.

Vonzott, szinte megrészegetett az elbűvölő szépség, a bevégződő és máris újra kezdődő nappal, mely eszembe juttatta az elszenderülést, és a felébredést a halálból, mindenféle halálból.

Ó! Ha valóban így történne! Ha a pillanatnyi sötétség, és a félelem ellenére, ami a kifürkészhetetlen sűrű felhők közeledtén támad, tudnánk szépen meghalni is!

Márpedig így lesz, mivel Jézus maga mondta: „Aki hisz bennem, akkor is, ha meghalt, élni fog.” És ha az élet lehet olyan egyszerű, mint a természet, akkor a halálnak is ugyanolyan egyszerűnek kell majd lennie.

Tudom, a svédek a hidegben, a hóban, egy egész éves fénytelen-ség-

MINT AZ ÉJFÉLI NAPSÜTÉS

ben, e nyári napok ragyogó világosságát várják, e teljes napokat, amikor az éj csak egy rövid átmenet a naplemente és a hajnal között...

Ahogy ezzel a gyönyörű természeti képpel a lelkemben megérkeztem Stockholmba, eszembe jutott, hogy Máriáról szól ez a találkozó, amire jöttem, a máriapoli. Ő a folytonos nappal: éjszaka, mely nappalba megy át; mert a fény belőle született, mert csak rövid elszenderülés volt Mária útja a földről a Mennybe.

Ezzel a gondolattal utaztam a tavak, fenyők és fehér nyírfák között Sigtunába, Svédország régi fővárosába.

Mintegy nyolcvan jöttek ott össze, legkülönbözőbb emberek: a csecsemőtől a nyolcvan évesig, katolikusok, anglikánok, svéd protestánsok, ortodoxok és nem hívők...

Szavaink Máriáról, Isten anyjáról, aki egészen Isten igéjébe öltözött, utat találtak az ottaniak valóságra és igazságra szomjazó szívéhez. Ahogy a kinti természet üzenete beáramlott a hatalmas ablakokon, ez a kapcsolat is Máriát, a szép szeretet

anyját idézte... Rá emlékeztetett a hús szellő, mely enyhíti a nap melegét; a tekintetet megpihentető zöldellő természet; a lágyan fodrozódó víz, mely minden feszültséget felold. És a svédok, a maguk természetközelségében, és -rajongásával érezték, hogy Mária megérti és vonzza őket.

Meghatódva mondta valaki: hallgattam, amiről beszéltetek miközben néztem odakint a szírmokat, a növényeket, a szélben szálló virágmagvakat. És megláttam a természetben ugyanazt: a szél szeretetből felkapja és elrepíti a friss magokat, valahol újra a földnek ajándékozza őket, hogy az új növénynek adjon majd életet.

Egy hölgy felállt, mondani akart valamit. Meglepődtünk, mivel a svédok nagyon csöndesek és visszafogottak. „Én protestáns környezetből jöttem ide, és nem ismertem Máriát. Ő a kapu. Megtaláltam a kaput, ezen át beléphetek Istenhez!” Elcsuklott a hangja, és nem tudta tovább folytatni.

Egy fiatal, kétgyermekes anyuka vette át a szót: „Néhány hónappal korábban, egyik este, ahogy hazaért

a férjem, különösebb bevezető nélkül azt mondta: »Elmegyek, másik nőt találtam. Vele fogok élni.« Fogta magát és elment! A kisfiam egyre mondogatta: anyu, imádkozzunk, és az apu vissza fog jönni! Ez a váratlan fájdalom nagyon meggyötört. Csak a kereszten függő, elhagyott Jézus van közel hozzám. Benne bízom, ezért van erőm mosolyogni és várni. Most tudtam meg, hogy az a nő már elhagyta a férjemet. Ki tudja...?!” – és az arcán végigfutó mosoly könnyedsége elárulta, hogy hisz, és ott él benne a bizonyosság.

Egy más valaki a párjával és gyermekeivel jött. Nem volt köztük sem vallási, sem jogi kötelék. Sugárzó tekintetük kifejezte, hogy képesek voltak mégis kinyílni és befogadni. Az volt az érzésünk, hogy Mária, az Édesanya van közöttünk, ő fogad be mindenkit, és ő szeret: mindenkit olyannak, amilyen...

Abban a csenddel teli békében, ahol a kimondott szavak egyszerűek és megfontoltak, minden, ami elhangzott, valóban szó volt, és nem fecsegés. Éreztem, hogy ennek az országnak valójában szüksége van Máriára, szomjazik rá, joga is van rá, másoknál is inkább. Mert ez az ország nem ismeri őt, és olyan óriási légüres térben él, melyet csakis az ő Szépsége képes betölteni. ■

ÖTVENHÁROM ÉVE EGYÜTT

Május első napjaiban a horvátországi Krizsevciben mintegy ötszázan gyűltek össze családok, hét közép-kelet-európai nemzetből, hogy találkozzanak Annamaria és Danilo Zanzucchival, és átadják a család hivatásával kapcsolatos tapasztalataikat.

Barlay Gábor

A MAGYARORSZÁGRÓL ÉRKEZETT kilenc házaspárt akkor érte az első meglepetés, amikor kiderült, hogy sokan beszélnek magyarul, a horvátokon kívül a Romániából, Szerbiából és Szlovéniából érkezők között is. Attila és Éva Budapestről jöttek, nekik az együttlét nemzetközi jellege, és sajátos „magyar vonatkozásúan nemzetközi” mivolta rendkívüli élmény volt egy ilyen szeretet légkörben, ahol együtt énekeltek a Romániából érkezők magyarul és románul, a szentmisén pedig a Magyarországról érkezőknek horvát nyelven. Egy pécsi házaspár, Tibor és Zsuzsi pedig a májusi életige megvalósulását látták a különböző országokból érkezettek testvériségében, és a különböző nemzetiségűek között is, akik egy országból érkeztek: „Isten nem személyválogató. Ellenkezőleg, kedves előtte bármelyik nép fia, aki féli őt, és igazságot cselekszik.”

Annamaria és Danilo Zanzucchi, a nemzetközi Új Család Mozgalom fe-

lelősei arról a Jézusról beszéltek, aki megjelenik a házaspár között. Sokakat megérintett kettejük szeretettel átitatott jelenléte és egymásra-figyelése:

„Sokszor többet jelentett a szavaknál, ahogy egymásra néztek. Tekintetükben a szeretet és elfogadás nyilvánvaló volt. Megfigyeltem, hogy Annamaria, amikor a szeretetről beszélt, nagyon sokszor férje nevét említette, szinte mindig rá vonatkoztatta. A szeretet konkrét megvalósulása nála elsősorban a férjére irányult. És persze fordítva is.”

„Bármit mondtak, rögtön éreztem, hogy a szívem legmélyét érinti. Egyre jobban tudatosult bennem, hogy házasságunk alapját – Jézus jelenlétét köztünk – újra meg kell erősítenünk. Mindennek belőle kell fakadnia. Nincs más, aki szeresse a férjemet, csak én.”

A tapolcai házaspárt, Bélát és Csillát igen megérintette Annamaria és Danilo üzenete. „Tiszta, nyílt, őszinte, emberi és mélyen iste-

Családok találkozója az Új Család Mozgalom nemzetközi felelőseivel, a Zanzucchi házaspárral.

„Jó volt hallani, hogyan élnek a házasságot, és jó volt látni, hogy ötvenhárom év után is lehetünk szerelmesek egymásba.”

ni volt. A természetesre épít a természetfeletti – hallottuk. Ha kapcsolatainkat jól éljük, ez már bekapcsol az isteni dimenzióba.”

A Szende házaspár a hallottak után elhatározta: szeretnének még nagyobb esélyt adni Jézusnak, hogy közöttük lehessen. Ezért, amikor Attila hazaér, Évi abbahagyja, amivel éppen foglalkozik, és mindketten rászánnak öt percet, hogy megtalálják egymással a kapcsolatot. Utána már ezzel az új egységgel lépnek a gyerekeikhez.

Sok-sok év tapasztalata alapozta meg a gyermeknevelésről tartott előadást: Annamaria és Danilo öt gyer-

meket nevelt fel, a családi élet minden szépségével és fájdalmával együtt. Mindenkit magával ragadott, amikor Annamaria elmesélte, hogyan szenvedte végig azt a néhány hetet, amikor 18 éves fia barátja kíséretében egyetlen hátizsákkal nekivágott az Északi-sarknak... Ez az időszak arra ébresztette rá, hogy nem szabad aggodalmaskodni: Isten kezdetől fogva jobban szereti gyermekeinket, mint mi, sokkal inkább a gondjukat tudja viselni. Annamaria visszaemlékezett, hogy ezekben a nehéz hetekben, amikor semmit nem tudott fiukról, Istenhez imádkozott, rábízta gyermeke életét, és azt tapasztalta, hogy az imán keresztül tud „üzenni” neki.

Három szóban sikerült összefoglalni, letenni a gyermeknevelés sarokköveit: békében, nyugodtan, elszakad-

A SZÖVETSÉG FELSZABADÍTJA A SZÍVET

Huszonkilenc éves vagyok, és menyasszony, már jó két éve. Hiszek a házasságban, de a korosztályomban sok együtt élő pár van... Mit gondolnak erről?

V.M.

Mielőtt egyáltalán felmerül, hogy a jövőben milyen kapcsolattípust választanak (az együttélést-e vagy a házasságot), érdemes derűsen, mégis tárgyilagosan végiggondolni, hogy egy férfiből és egy nőből milyen feltételekkel lesz jó pár. Tisztelnek-e mindketten néhány alapvető értéket (mint a megbocsátás, a hűség, az élet tisztelete, a béke, a testvériség és így tovább)? Hiszen, ha nincs egyetértés, nincs meg az összhang közöttük, az idővel erősen bomlasztó lehet. Óhatatlanul is kiütköznek az eltérő jellemvonások a gyakorlatban, amikor valamilyen közös célt tűznek ki maguk elé.

Ha optimistán és derűsen tudjuk fogadni a konfliktusokat, még akkor is, ha sokat kérnek tőlünk, s olykor szenvedéssel járnak, életünk fontos pillanatai lehetnek ezek, a fejlődés állomásai, mert ilyenkor növekedhetünk az egyetértésben és egymás nagyrabecsülésében.

Ha azonban nem vesszük komolyan az ütközéseinket, a párkapcsolatot nehezítjük csak meg.

Az együttélés kérdéséhez is szeretnénk hozzáfűzni néhány megfigyelést, ha már megemlítette. A párok, akik együtt élnek, azt gondolják, jobban meg lehet egymást ismerni a házasságkötés előtt, és így elkerülhetőek lesznek a házassági kudarcok. Ez a szándék érthető lenne, ha... mindig ugyanolyanok maradnánk. Márpedig változunk. Ma nem vagyunk ugyanazok, mint tegnap, és holnap nem leszünk ugyanolyanok, mint ma. A mai összhang nem jelenti, hogy egyet fogunk érteni holnap is, amíg csak meg nem tanulunk a másakra szeretettel nézni, mindig újuló, állandó figyelemben.

Vannak nehéz együttélések, amik javulnak a házasságkötéssel, mert a pszichológiai feltételek megváltoznak. Hiszen a házassági szövetség, egy teljes életre ígért hűséggel, hirtelen ráébreszt, hogy a másik számára a kivételezett „te” lettem, és megéreztem, hogy a gyanakvásokkal és a bizonytalanságokkal szemben már védettek és szabadok vagyunk. Közben a házassági szövetséget is bármikor el lehet árujni. Ám, ha nagylelkűen és őszintén kötöttük, nem formálisan, akkor megteremti a tartós egyetértés legkedvezőbb feltételeit.

Nem szabad megfélemednünk a házasság szentségével járó számtalan lelki ajándékról sem, amik végigkísérik majd a pár életét.

Maria és Raimondo Scotto

Tonika Bálint (3)

va... – s e három szó még most is visszhangzik a résztvevő édesanyjában:

„Azt érzem, hogy ezt a három szót csak az elhagyott Jézust élve lehet megvalósítani. Mostanában sokat aggodom születendő babánk miatt, és nehezen szabadulok ezektől a gondolatoktól. Eszembe jut ilyenkor, hogy az én feladatam a gondoskodás, Istené az aggodás”.

„Amikor javítani akarunk, mindig nyugodtan, a javítandó dologtól elszakadva, békével tegyük – mondta

Annamaria. Ebben sokat kell még fejlődnöm”.

A házaspárok az egység lelkiségének egyik meghatározó pontjáról, végtelen és titokzatos valóságáról is elmélkedtek. Chiara Lubich gondolatai többekben mély elhatározásokat ébresztettek:

„Az elhagyott Jézust nagyon át tudtam élni az elmélkedés segítségével, így egészen közel éreztem Őt magamhoz. Még most is visszhangzik bennem azok a szavak: »Eskünek erejével határozom el, hogy őszintén szeretem Őt, ezért semmit nem sajnállok odaadni érte... Ha te nem szeretsz, ki fog szeretni engem?«. Mintha húsz évszázadon keresztül rám várt volna, hogy adjam azoknak az elhagyott Jézust, akiket hozzám küld, a környezetemben”.

„Amikor azt hallottam, hogy a bűneimet odaadhatom, sőt adjam oda Jézusnak, mert ezektől Ő akar megváltani, egyszerre elmúlt minden aggodalmam, elfogytak a rám nehezedő súlyok”.

Természetesen a legszebb gondolat is csak annyit ér, amennyit meg tudunk valósítani belőle minden napjainkban. Nagy reményt adott ez az együtt eltöltött másfél nap, hogy megújítsuk életünknek azt a szeletét, amelyiknek leginkább változnia kell. ■

„Legnagyobb fiunk 8. osztályos, ballagás előtt áll. Nem igazán erős az összetartás a szülők között, az osztályfőnökkel sem gördülékeny a kapcsolat, igen sok értékes tulajdonsága ellenére. A gyerekek elkezdtek szervezni a dolgokat a maguk módján. Úgy láttuk, hogy ide a szülőket is be kell vonni. Rendkívüli szülői értekezletet kértünk, s ennek érdekében az egyik édesanyjával közösen telefonon és személyesen is meghívtunk mindenkit. Szinte kivétel nélkül eljöttek a szülők, aminek igen megörült az osztályfőnök is. Így az érvek és ellenérvek ütköztetésével szépen megegyezésre jutottunk. Mi azon dolgok mellett álltunk ki egyértelműen, melyek fontosak nekünk, de rajtuk kívül még sokaknak: ne engedjük, hogy a fogyasztói szemlélet eluralkodjon a gyerekeken. Szelíden, de határozottan olyan megoldásokat javasoltunk, amelyek a célnak teljesen megfeleltek, miközben szerényebbek és olcsóbbak, amit igazából az osztályfőnök is szeretett volna. Ez ésszerűbbnek is tűnt a többségnek, míg néhányakat inkább a világ fogyasztói vonala ragadott magával.

Nem vagyunk harcok típusok, de most éreztük, hogy ki kell állnunk, határozottan, békével, magunk és szülő társaink mellett a hangadó kisebbséggel szemben. Mégpedig úgy, hogy feljűk lépünk, sőt be is fogadjuk őket.”

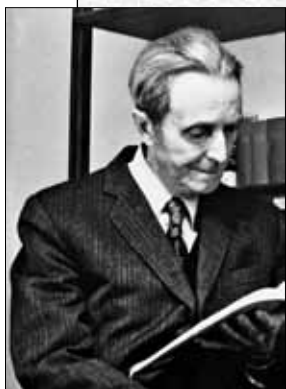
Sötét Béla és Csilla – Tapolca

„Tamás fiunk azzal jött haza az iskolából, hogy a magyartanáruk kérte, délután vegyenek részt egy focimérkőzésen egy cigány fiúkból álló csapat ellen. A tanár, aki szíven viseli a cigányok sorsát, a fiúkat is meg szerette volna győzni, hogy ők is ugyanolyanok, mint akárki más. Tomi a véleményünket kérdezte, mert a mérkőzés napján angol és kémia témazáró dolgozatra, mellette matek, magyar és fizika órára is kellett készülnie. Két dolog jutott eszembe rögtön. Az első: a cigány iskola, ahol a meccset játsszák, valahol bent van a belvárosban. Tominak egyedül kell hazajönnie, illetve a többi fiúval, felnőtt nélkül, és nem igazán jártas még a belvárosi tömegközlekedésben. Ilyen alkalmakkor mindig merő görcs vagyok, kiülök az erkélyre, onnan nézem, mikor érkezik már végre haza az én *fiacskám*. Második: ennyi tanulnivalóval akkor sem tud megbirkózni, ha egész délután ott ül a könyvei fölött. Ekkor eszembe jutott Annamaria tapasztalata, és azt válaszoltam, hogy szerintem mindennél fontosabb most a meccs, mert az angol, vagy a kémia dolgozatból nem marad meg semmi, viszont ez a meccs örökre megmarad. Tomi megértette, és elment focizni. Én még idegeskedtem kicsit, de rögtön eszembe jutott: *Ne aggodjatok!* – és el is felejtkeztem az egészről. Mire délután hazaértünk a kicsikkel, Tomi már otthon volt. Bár nem nyertek, láttam rajta, hogy nem ez számított. És megkapta (megkaptuk) a *százszorosát*. Az angol dolgozat elmaradt, ráadásul a fizika óráát sem tartották meg... ki tudja milyen okból?”

Krizsó Éva – Budapest

Igino Giordani:

ÖRÖK FIATALSÁG

Ti, házastársak, azzal, hogy egész életem át szeretitek egymást, örök fiatalságban éltek, mert a szerelemnek semmi köze az öregseghhez, a haragtartáshoz,

a szomorkodáshoz. A szeretet mindig örömmé válik. Lehet, hogy napjaitok megpróbáltatásban telnek majd, de a végén a szeretet győzedelmeskedni fog. A szeretet legyőz minden akadályt, és legyőzi a szomorúságot, a bosszúságot is, mert örömmel helyettesíti azt. Legyőzi az öregseget is: a szeretettel nem lehet megöregedni. Valójában, ha ezt a lelkiületet éljük, nincs időnk, nincs módunk arra, hogy megöregedjünk.

1976. május

KINYITOM ÉS BECSUKOM

Mindig időhiányban szenvedek: sok a tennivalóm, sok az elvárás, sok mindent nagy kedvvel végzek, és van amit nem annyira... Időnként legszívesebben elmenekülnék... Este beesem az ágyba, és a fejemben csak kavarnak a gondolatok, mint egy turmixgépben.

G.C.

Épp hogy kezdtem neked írni néhány gondolatot... mire megcsörrent a telefon, és én éppen úgy reagáltam, ahogy te: először szerettem volna elmenekülni vagy legalább azt szerettem volna, ha békén hagynak, hogy amihez kezdtem, azt be tudjam fejezni. Aztán mély lélegzetet vettem, és azzal az elhatározással vettem fel a telefont, hogy most teljesen ráfigyelek, csakis arra, amit mondani akar nekem ez a telefonáló. Folytattam a munkámat, és meglepetésemre, egyre jobb ötleteim jöttek. Az ilyen tapasztalat gyakori nálam, és kíváncsi vagyok, hogy te is rátalálj majd. Sokszor igazi erőfeszítésbe kerül egy-egy találkozás, amikor azt érzem, hogy meghaladja a képességeimet. Ugyanakkor meg nyilvánvaló, milyen óriási jelentősége van annak, hogy jól éljük meg a jelen pillanatot. Egyszer-másszor sikerül, aztán ha az előttem álló napra gondolok, sokszor úgy érzem, nem fogom túlélni. És mert nem könnyű a jelen pillanatban megmaradni úgy, hogy ne gondoljak a rákövetkező feladatra, magam elé képzeltem egy szobát: kinyitom az ajtót, hogy beléphessek, megélem a benti pillanatot, aztán kilépek és becsukom az ajtót. Most nyitom a következő pillanat ajtaját... Olyan ez, mint egy játék! Pedig ott van benne az igazi szeretet dinamizmusa, és minden igyekezetünk!

Nem szerethetek úgy, ha részben a múltban vagyok, másrészt meg a jövőben. Teljesen annak a barátomnak a jelenében kell lennem, aki velem van, vele kell élnem az épp adott pillanatot. Majd a következő pillanatban teljesen bele kell vetnem magam a soron lévő munkába, kapcsolatba vagy játékba. És nem csupán fizikai műveltségben kell jelen lennem, hanem szívvel-lélekkel. Így este, nem azt fogom érezni, hogy csak kavarnak tovább a gondolataim minden felől, hogy még aludni sem hagynak. Sokkal könnyebb lesz becsukni az ajtót, és ráhagyni a dolgaimat Valakire, aki nálam jobban meg tudja tenni mindazt, ami elmaradt, és amit meg kellene még tennem.

Francesco Chatel

GANDHINIKETAN

Iskola az életért

Az Indiai félsziget déli részén még él Gandhi lelkesége, azok között, akik őt tartják mesterüknek.

„Mindenki meglegedésére”

Maduraiban, az ezer éves dél-indiai tamil kultúra központjában, a sokszínű és zajos tömegben váratlanul felbukkan *Mariappan* ügyvéd és társa *Nataradzsan*. Rögtön felismerni őket öltözetükről, a fehér khádiról. Egész életükben barátok voltak, együtt nőttek fel az India egyik csodájának számító Meenaksi, más néven Lótusz templom árnyékában. Csaknem ötven éve elválaszthatatlanok.

Fent: Kisiskolások Gandhiniketanban (Tamil Nadu).

Lent: A három megszólaltatott személyiség, aki Gandhi lelkiületét ápolja: Nataradzsan, Paulrai és Mariappan.

nok, együtt dolgoznak, utaznak, örömet és bánatot, mindent megosztanak egymással. Barátságuk közös gyökere? Mahatma Gandhi, és mozgalma, a *Szarvodaja*.

„Amikor Gandhi negyedszer látogatott Maduraiba, végre rászánta magát, hogy belépjen a nevezetes templomba. Híre jött ugyanis, hogy a magasabb kasztba tartozók újabban megengedik, hogy az Érinthetetlenek, a *haridzsanok* is beléphessenek erre a szent helyre, ami eddig tiltva volt. Én is szaladtam, hogy lássam Gandhit. Óriási volt a tömeg, rengetegen látni akarták”.

Ez a találkozás, bár rövidre sikerült, egész életét meghatározta Nataradzsannak, aki akkor volt egyetemista. Amikor Gandhit pár hónappal később,

1948-ban egy szélsőséges hindu fanatikus lelőtte, két napot utazott, hogy felderessen egy kis poros falucskát. Ott volt Gandhi lakóhelye, *asramja*, és Nataradzsan szeretett volna utánajárni, hogy mi lehetett a titka en-

nek a különleges embernek. Megismerkedett *Vinóba Bhavéval*, a nagy *Bapu* (Gandhi) leghűségesebb követőjével, és éveken át elkísérte minden útjára. Vinóba akkoriban azt kérte, hogy a gazdagok, de főleg a templomok meg nem művelt földjeit osszák szét a szegények között. „Mára elmondhatjuk, hogy megtörtént a földosztás, szinte teljes egészében” – mondta büszkén Nataradzsan személyes találkozásunkkor.

Ma ő a Gandhi eszméit ápoló intézet vezetője. Hetvenkét évesen még telve van energiával, habár nem gyalogol már olyan fürgén, mint egykor, sőt, egy kicsit sántít.

Mariappan az idős bölcsek benyomását kelti, csak úgy árad belőle a béke és a nyugalom, tetteiből pedig a kifinomult udvariasság. Ő is már egyetemi éve alatt találkozott Gandhival. Még Nataradzsannál is szerencsésebben: 1948-ban ugyanis részt vett egy iskolán, amit *maga Gandhi tartott* Szevagramban. Feledhetetlen huszonegy nap volt.

Később ő is megismerte Vinóbát, és elkötelezte magát a Szarvodaja mozgalomban. Szarvodaja azt jelenti, hogy: „mindenki meglegedésére”, ez a cél vezérelte Mariappant, még ügyvédi hivatása gyakorlásában is. Eseteit mindig az igazságkeresés jegyében képviselte. Annak az igazságnak a nevében, ami Isten alapvető tulajdonsága Gandhinál, és amihez az erőszakmentességgel együtt

következetesen ragaszkodott. Épp ezek az eszmék tették az emberiség példaképévé őt minden időkre.

A teljes embert kell nevelni

Egy szívélyes reggeli után hármában indultunk *Kallupatti* felé, ahol *Gandhiniketan*, ez a különleges iskola található. Az odaérkezőt a nyugalom, az egyszerűség és a béke légköre fogadja. A létesítmény egy 45 hektáros területen fekszik, 3500 diák tanul itt általános és középiskolában. „Szinte mindegyikük környékbeli szegény családból származik, száz kilométeres körzetből” – mondja *Paulrai*, egy másik kivételes adottságokkal rendelkező személy, szintén igazi Gandhi-követő. Kallupattiban nőtt fel gyermekparalízisben, azután harminc évig itt tanított, most pedig az iskola igazgatója.

„A gyerekek nemcsak azt tanulják, ami a tankönyvekben olvasható, hogy aztán sikeres vizsgát tegyenek belőle. Mi szeretnénk megérlelni és fejleszteni az egész személyt, hogy megállják a helyüket az életben” – magyarázza.

Az udvaron a gyerekek és tanárok együtt takarítanak nagy gonddal. Söpörnek, gereblyéznek, és virágot locsolnak, összeszedik a lehullott leveleket. „Nálunk tanár és diák együtt dolgozik, mert szolgák nincsenek *Gandhiniketan*-ban. Munkánkkal a közjót szolgáljuk, »mindenki megelégedésére«. Nálunk ez alapvető része a nevelésnek”.

Észreveszünk más forradalminak számító újdonságot is. A különböző

kasztokba tartozók állandóan együtt vannak: közösen dolgoznak és tanulnak, egy asztalnál esznek, ugyanabból a vízből isznak egy olyan társadalomban, ahol mindez elképzelhetetlennek tűnt több ezer éve.

Gandhi lelkülete

Amit *Gandhiniketan*-ban megvalósítottak, dicséretre méltó azért is, mert pártolja a falusi életet, visszaadja igazi méltóságát. *Radzsaszvari*, egy ragyogó tekintetű idősebb hölgy, akin meglátszik, hogy azért sokat nélkülözött, a nők munkájáról beszél: „Ez az *asram* kiemelt bennünket a legsötétebb nyomorból”. Ötszáz asszonnyal tizennégy textilkészítő műhelyben dolgoznak a környező falvakban. Rajtuk kívül az ország különböző részeiből érkeznek Kallupattiba szakmát tanulni: textilszövést, bőrkikészítést, elektromos háztartási gépek javítását vagy papír-újrahasznosítást, hogy csak

A *Gandhigram Egyetem* őrzi Mahatma eredeti rokkáját.

néhány példát említsünk a huszonhárom féle képzési lehetőségéből.

Gandhiniketan alapítója szeretett volna Bapu hamvaiból egy maroknyit, s ezt ma az új központban őrzi, épp hogy belépünk a területre. De a hamvakon kívül az itt élők lelkülete emlékeztet leginkább Mahatma Gandhira, s teszi őt jelenvalóvá, mint sehol másutt Indiában.

Lemenőben a nap. *Nataradzsan*-nal, *Paulraival*, *Mariappannal* egy fa alatt ülünk. Felidézzük az utóbbi tíz év emlékeit. Közben a 60-as évek jutnak eszembe, amikor kisiskolásként gyakran hallottam Gandhiról. Hogy szerettem volna találkozni vele! Ma este, *Gandhiniketan* békességében, ragyogó rendjében találkoztam vele. Itt van a hamvaiban, s még inkább jelen van *Mariappan*, *Nataradzsan* és *Paulrai* között.

Ravrinda Csheda
Horváth Viktória gondozásában

A hatalmas *Meenaksi* templom távlati képe *Maduraiban*.

Internetről mindenkinek [7.]

Az internetnek kétségtelen előnyei mellett vannak árnyoldalai is. A honlapok tartalma ártalmas lehet (1.), érkeznek nem kívánt üzenetek az e-mailekben (2.), hasznos internetes oldalakon is leselkednek ránk veszélyek (3.), illetve véletlenül ártó programot is telepíthetünk a gépünkre (4.).

1.) A honlapok tartalma: Az internet nem minden eleme értékes. Jobb esetben időrabló szórakozás (játék, pletyka, fajsúlytalan szellemi alkotás stb.) található csak egyes oldalakon, de néhány honlapon vallási téveszmék, lelki eltévelyedések is leselkednek ránk, és az erőszak különböző formái (nemiség, bántalmazások, stb.). De még a legártatlanabb internetes információt is kezeljük kellő fenntartással, hiszen szinte minden retorzió nélkül bármekkora hazugságot fel lehet tenni a világhálóra. A rengeteg reklám sem annyira információ-forrás, mint inkább zavaró tényező.

2.) Levelezés: Mivel az e-mail ingyenes, és címeink különböző adatbázisokban szerepelnek, „ügyes” kis programcskák kutatnak (tudtunk nélkül) e-mail címek után az interneten, és máris megindul a reklámok, termék-ajánlatok véget nem érő áradata saját címünkkel, mint feladóval, ismerőseink felé. Ezzel akár meg is lehet bénítani egy számítógépet, hiszen akár több ezer e-mail is érkezhet egy pillanat alatt ugyanarra a számítógépre, amely csendben „beleőrül” a levéltömeg feldolgozásába.

Rosszabb esetben mellékletként elküldenek egy ártó programcskát, mely beépül gépünkbe, és vár a beprogramozott indítási időpontra, amikor elkezd letörölni fényképein-

ket vagy szöveges dokumentumainkat, sőt nemegyszer teljesen használhatatlanná teszi (lefagyasztja) a számítógépünket.

3.) Zavaró elemek: a keresettebb, hasznosabb weblapokat telerakják reklámokkal. A legártatlanabb a reklámcsík (angolul: banner), ami a hasznos szöveg felett vagy alatt állandóan jelen van, így akaratlanul is szemet szúr. Ennél rafináltabb és zavaróbb a felugró ablak (angolul: popup), ami a honlap megnyitása-kor aktivizálódik, és amíg be nem zárjuk, addig elfedi a hasznos szöveg egy részét. Vagy ajánlják képernyőkímélők vagy eszköztárak letöltését,

„betárcsázós” internetkapcsolatunk van, ez a program észrevétlenül felhív egy külföldi emelt díjas számot, amitől 5 perc alatt százezer forintokra rúgó telefonszámlánk keletkezhet. Vagy más esetben, jóformán észrevétlenül, elhelyeznek egy ártó programot, és ez minden látható jelzés nélkül letöltődik a számítógépünkre, majd aktivizálódik. Jobb esetben csak információkat küld a gépünkről, (milyen szoftvereket használunk, milyen internetes oldalakat látogatunk, és így tovább) a szoftver-gyártók hasznára, és látogatottsági adatokat adva a reklámozóknak. Rosszabb esetben gépünket nyitottá teszi külső támadás számá-

ra, s a mi internetes azonosítónkkal ártó üzeneteket küld szerteszét, vagy e-mail dömping küldésére készíti. Ilyen nyitott gépeket összekapcsolva valósítják meg „láthatatlanul” a világháló kalózzai (a hackerek) a bosszantó oldal-feltöréseket a nagy szervezetek (pl. a Pentagon vagy a Külügyminisztérium) szerverei ellen, de volt már példa arra is, hogy nagy magyar bank ügyfeleinek adatait lopták el ily módon.

amelyek elsőre jópofa megoldásnak látszanak, később azonban kiderül róluk, hogy megterhelik a számítógépünket, ami ezután érezhetően lassabban tud csak dolgozni.

4.) Veszélyek az oldalakon: Az „ártó szellemek” másik nagy csoportja a segédprogramoké. Néhányuk alaposan kiürítheti pénztárcákat. Ha

Ennyi hátrány mellett miért is terjed mégis robbanás-szerűen az internet? Körültekintéssel, néhány ingyenes vagy fizető program segítségével ugyanis lehet védekezni a káros hatások ellen úgy, hogy ez alig-alig korlátozza hozzáférésünket a hasznos információkhoz. Erről lesz szó a sorozat folytatásában.

Romhányi László

Első felfedezések

Kisfiunk, Albert húsz hónapos. Hosszan lefoglalja magát a villany fel-lekapcsolgatásával, nagyon szeret bújócskázni, és a játszótéren az alagutas játékhoz megy mindig...

A. L.

Albert növekszik, és olyan élményekre tesz szert, melyekben új és rendkívüli dolgokat fog fel. Vegyük

a villany példáját: élvezet számára, hogy az ő irányítására a fény kigyulad, aztán eltűnik.

A kisgyermek világa folytonosan fejlődik, növekszik. Legfőképp a valóság érzékelésén keresztül kerül az ő belső világába mindaz, amit maga körül észlel: a színek, a hangok, a formák. Ily módon kezdi felfedezni az első topológiai – helyre vonatkozó – fogalmakat: alul-fölül, kívül-belül, elől-hátul és így tovább.

Amikor a csörgővel játszik, vagy mindenféle hangot ad ki, ritmust talál ki, grimaszt vág és hall valamit, ami a saját testéből „származik”, ez mind olyan rendkívüli felfedezés és érzékelés számára, mely segíti őt, hogy megtanuljon önmagán és a körülötte lévő világon uralkodni.

A bújócská is valami fantasztikus élmény. Képzeld el a jelenetet: először ránéz a felnőttre, aztán társaira, és rögtön ezután elfut és elbújik oda, ahová gyakran bújnak a többi gyerekek is. Mindez óriási nevetés és sikongatás közepette történik. Így

szabadon tapasztalja meg saját fizikai létét, egy játékon keresztül, melyben ott rejlik a cinkosság élménye és az öröm is.

Sőt, a kisgyermeknek akkor is szükséglete, hogy játsszon, mozogjon, uralja a teret, és mélyére hatoljon az őt körülvevő valóságnak, ha egyedül van. Gondoljuk el, amikor a strandon homokozik: mennyi ideig elfoglalja magát, amíg homokbuckákat csinál, összelapátolja, aztán szétolja a kis buckákat, majd megáll és

nézi a homokos kezét. Rendkívüli képességei vannak, hogy azonosuljon a valósággal, amit így jobban megismer, és meg tanul kezelni is. Ha mindezt szívesen, önállóan teszi, akkor később is megmarad benne a vágy

új embereket megismerni, anélkül, hogy különösebben félne vagy szégyellős lenne. A felnőtt sokat tud segíteni a gyerekének, ha gazdagítja az érzékszervekre ható ingereket. A kertben vagy a teraszon kialakíthatunk például egy kis helyet a víznek, a homoknak, a kavicsnak, amennyire lehetőségünk engedi.

A gyermek növekedéséhez fontos, hogy játszunk vele, és szavainkkal is tulajdonítsunk jelentőséget annak, amivel foglalkozik, hogy elmondjuk, mi az, amit csinálunk éppen, mi az, amit most ő tapasztal. De főleg: homokozzuk össze a kezünket mi is! Micsoda öröm lesz! Itt a dolog nyitja: találjuk ki, mi okoz vidámságot, és legyünk együtt úgy, mint cinkostársai a közös örömben!

Ezio Aceti

Ha végre itt a nyár

A nyár a nyaralás, pihenés, kirándulás időszaka, amihez szép, napos időre vágyunk. Jó, ha tudjunk azonban, hogy a gyermekek és idősek számára nehezebb elviselni a nagy meleget, mivel szervezetük kevesebb tartalékkal rendelkezik.

Az időséssel kapcsolatban fontos tudnunk, hogy nehezebben érzik meg a szomjúságot, éppen ebben az időszakban, amikor a szervezet hajlamosabb a kiszáradásra. De a napi kb. két liter vizet meginni – ami optimális lenne, ha nem áll fenn egyéb, a vízháztartást befolyásoló betegség, melyek fennállásakor a háziorvossal kell egyeztetni a napi folyadék- és sóbevitelt – nem is olyan könnyű feladat. Szerencsére a gyümölcsök általában kb. 40% vizet tartalmaznak, s természetesen a kávé, a tea, a leves is beszámít a napi fogyasztásba.

Nyáron – a nagy folyadékvesztés miatt – a hasmenéssel járó betegségek is sokkal veszélyesebbek. Ilyen esetben a folyadék és elektrolitok (nátrium, kálium) fokozott bevitelére fektessünk nagy hangsúlyt, főleg a fent említett két korosztály esetében. Tehát nem baj, ha jobban megszózt diétás ételt kap, amire több folyadékot kíván, vagy sós kekszet, stb. Természetesen, tegyük meg

minden tőlünk telhetőt a megelőzésért, főleg külföldön, és jó ivóvizet, jól megmosott, ill. jól megfőzött ételeket fogyasszunk.

A lakás hőmérsékletét nem csak légkondicionálással szabályozhatjuk, elég lehet, ha az éjjelre nyitva hagyott ablakokat nappalra becsukjuk, a melegítő napsugarakat kívül tartjuk. Sétálni ne a legmelegebb órákban induljunk, a fej védelméről pedig gondoskodjunk, ez nem csak a jobb közérzet miatt fontos, de a nap káros sugárzása is ekkor a legerősebb.

Ferentzi Éva

Tilalomfák erkölcse?

„El vagyok keseredve: a katolikus egyház mindig csak tilt, főleg, ha a szexuális erkölcsről van szó. Ezt én kifejezetten ridegnek érzem, főleg a mi viszonyaink között, mert a világ ma egyáltalán nem olyan, mint amilyen régebben volt.”

Ez a kérdés olyan vádat ismételt, amely elterjedt a világban, sőt katolikus körökben is. Azt vetik az egyház szemére, hogy nem érti a mai embert, nem számol a köztudat fejlődésével, amelyhez a természettudományok is nagymértékben hozzájárultak.

Én viszont megfordítom a fenti kijelentést: nem az egyház képtelen megérteni a mai embert, az ember vált képtelenné arra, hogy megértse az egyházat. Elvetette az alapvető emberi értékeket és alapelveket, éppen azokat, amelyek a keresztény üzenet nyugszik.

Ha figyelmesen olvassuk az evangéliumot, látjuk, hogy Jé-

zus új gondolkodásmódot hozott a földre. Döntéseinket annak az új szeretetnek kellene ihletnie, amelyet Jézus szavaival és példájával megmutatott. Olyan szeretetnek, amely túllep a birtoklás mohóságán, az érzékek vágyán; tiszta, önzetlen szeretetnek, amely a másik javát keresi. Jézus értékeli a létező dolgokat (a szépséget, az érzelmeket, a szexualitást), de nem abszolutizálja őket. Isten ajándékát látja bennük, vagyis úgy kell élnünk velük, hogy megtartsuk parancsait, amelyek megfelelnek az Atya rólunk alkotott tervének.¹ E távlatban érthető meg üzenetének központi gondolata: „tagadd meg magadat”, azaz a világ mentalitását és egoista nézeteit.²

Jézus szabaddá akar tenni mindattól, ami rabszolgává teheti az embert (pénz, hatalom, gyönyör, stb.). Ez csak úgy teljesülhet, ha elfogadjuk az ő sajátos segítségét, a kegyelem ajándékát.³

Jézus megmutatja, hogyan lehet az ő szeretetében megélni bizonyos helyzeteket, mint például a szexualitást a házasság előtt vagy alatt. Ezért nem fogad el a keresztény erkölcs bizonyos viselkedési formákat (az önkielégítést, a házasság előtti kapcsolatot, a fogamzásgátlást, a homoszexualitást és így tovább...), mert ezek ellentmondásban állnak

azzal a szeretettel, amelyet Jézus kér tőlünk. Az egyház mindig ezt tanította, amit az apostolok írásai is bizonyítanak: mindig kinyilvánítják, hogy közösségeik ne alkalmazkodjanak a világ gondolkodásához⁴, kerüljék a tisztátalanságnak minden formáját⁵, a házasságban szentként éljenek: egymás tisztelőiben, és ne az érzelkeiktől vezérelve.⁶ Ha ez jellemzi magatartásunkat, nem kell a világ után futnunk, ahogy sokan elvárnák. Amíg Jézust követjük, hűségünk és nagylelkűségünk számít, nem a számszerű fölény.

Beszélhetünk az egyház ridegségéről? Inkább állhatatosságról, amely Jézust jellemzi. Állhatatosság az igazság torzítatlan kimondásában, de közben megértés a legvégsőig az emberi gyöngeség iránt. Krisztus „nem azért jött, hogy elítéljen, hanem, hogy üdvözítsen; rendíthetetlen volt a rosszal szemben, de türelmes és irgalmas a bűnös iránt.”⁷

Gino Rocca

¹Jn 14,21;

²Mt 16,24;

³Jn 15,5;

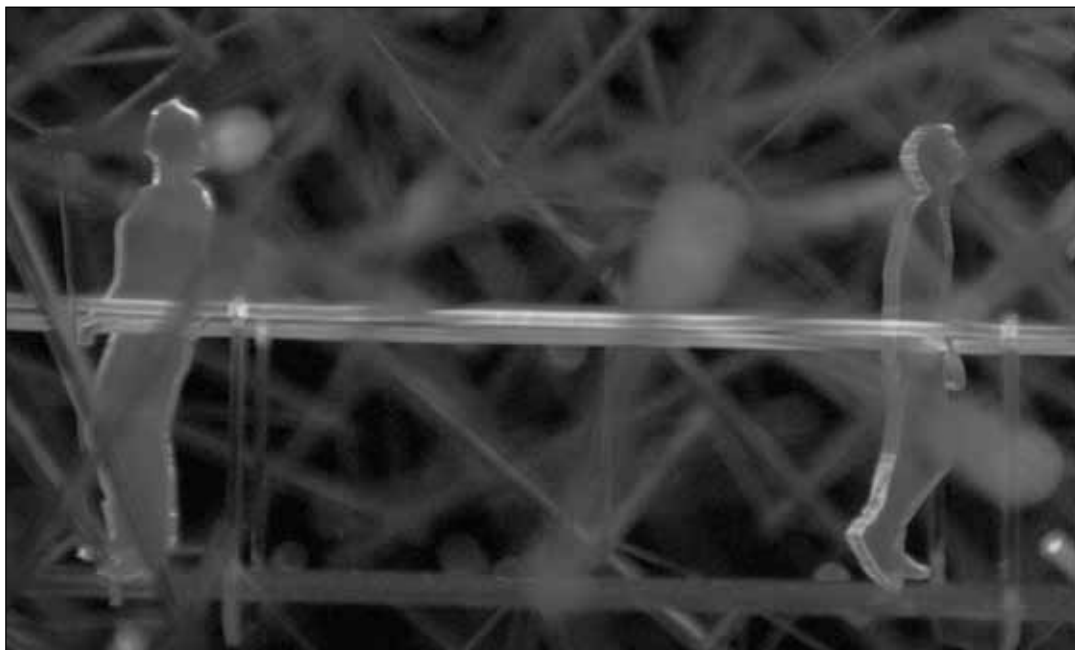
⁴Róm 12,2; 1Pt 14,16;

⁵ApCsel 5,1-3;

1Kor 6,15-20;

⁶Tim 4,4-5;

⁷Humanae Vitae n. 29

Lakható városok

Hogyan lehetne „élhetőbb” városokat kialakítani? Ez volt a témája a „Lakható város” című kongresszusnak Loppinóban, több mint 120 építész, mérnök, grafikus, egyetemi tanár és diák részvételével június 9. és 11. között.

Több tanulmány elemezte a helyszínt magát: amolyan „laboratóriumát” egy új várostípusnak. „Kezdetből fogva olyan várost álmodtunk,

amelynek törvénye az új parancsolat, a kölcsönös szeretet”, ahol „Jézus mindenkor jelen van és bera-

gyogja a városka minden valóságát”. Chiara Lubich üzenetében arról a meggyőződéséről szólt, hogy „minden ház, minden épület, minden megvalósult terv, amiből sugárzik Jézus jelenléte, együtt alkotja az új városokat majd”.

A lakhatóság témáját városépítészeti körökben egyre nagyobb érdeklődés övezi az utóbbi években. A figyelem áthelyeződött az egyénről és a család privát szférájáról a kifelé forduló életre, a közösségre és a megvalósíthatóságra.

E nézőpontból kiindulva számos építész, kutató és egyetemi tanár beszámolóját hallhattuk, akik arra keresték a v á l a s z t ,

hogy életterünket mi teszi lakhatóvá, és a városainkat hogyan tehetnénk „otthonosabbá”.

Tiltakozás a steril vetőmagok ellen

A „Terminator technológia” program ellen intézett kiáltványt az Egyházak Világtanácsa. Egy, a napokban közreadott nyilatkozatban Samuel Kobia, a szervezet főtitkára felhívást intézett az egyházakhoz és ökumenikus társaszerveikhez, hogy segítsenek megakadályozni a steril vetőmagok létrehozását és laboratóriumi előállítását. Olyan vetőmagokról van szó, melyek egyetlen betakarítást tesznek lehetővé. Ez a technológia ugyanis „az Istentől ajándékba kapott életet áruvá alacsonyítaná”.

Ha a gazdálkodók nem használhatnak hagyományos, nem steril vetőmagokat, az növelni fogja a gazdasági igazságtalanságot. Ezzel a különleges technológiával a táplálék elosztása ugyanis nagyvállalatok és mérnökök kezébe kerülne. Ma 1,4 milliárd embert táplálnak a hagyományos magok. A résztvevő kormányok képviselői megerősítették a program fel-

függesztését azon az ülésen, amit a COP-8-ak tartottak a braziliai Curitibában: „Közgyűlés a biológiai sokszínűségről” címmel. Engedniük kellett ugyanis a civil társadalom nyomásának: gazdálkodók ezrei tiltakoztak a helyszínen, hogy megakadályozzák a „Terminator technológia” bevezetését. A harc most már országos szinten folytatódik. Brazília és India már törvényeket hozott a steril magok forgalmazásának megakadályozására. Európában, de főként Németországban a protestáns egyházak is komoly erőfeszítéseket tesznek ennek érdekében.

Meghívás a testvériségre

Ezzel a címmel szervezett találkozót a Fokoláre Mozgalom három helyszínen, Budapesten, Szegeden és Békéscsabán június 24-én és 25-én. Az évközi fórumok tapasztalatait összegezték a résztvevők, azzal a céllal, hogy felkészüljenek az Egyetemes Testvériség Napjára.

Budapesten a mozgalom életébe pillanthatott be közel 300 érdeklődő személyes tapasztalatok, hírek és videófilm segít-

ségével, a fórumokon résztvevők pedig beszámoltak arról, hogyan ve-

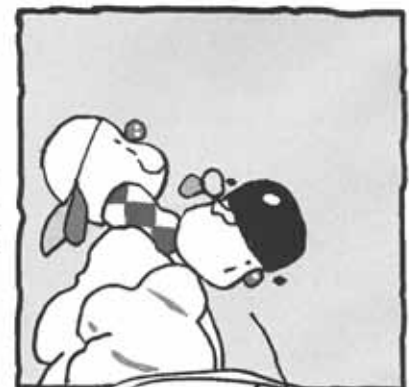
zették el őket konkrét lépésekhez a beszélgetések témái. Így sikerülhetett

például egy váci csoportnak szinte teljesen bebútorozni egy cigány család

új házát, összefogva a helyi karitászmunkatársait. A szegedi találkozón

szép pillanatokkal ajándékozták meg a közel százötven résztvevőt a fellépő művészek. A nagyon családi légkörű békéscsabai találkozóra a városból és a környékről érkeztek az érdeklődők.

Világosan érződött, hogy a fórumok, bár egy rendezvény előkészítésére szerveződtek, tovább fognak élni, és helyi szinten lehetőséget teremtenek az összefogásra, tovább élve a közösséget és a testvériséget, ha más formában is.

A LELKI NYUGALOM TÍZ PONTJA XXIII. JÁNOS PÁPA SZERINT

1. Ma megkísérlem csak ezt a napot élni, és nem akarom egyszerre megoldani az életem problémáit.

2. Ma jól odafigyelek a viselkedésemre: nem bírálok senkit, nem törekszem helyretenni, még kijavítani se másokat, csakis önmagam.

3. Ma boldog leszek, hiszen a boldogságra születtem, nemcsak a túlvilágon, de tudom: itt, ebben a világban is.

4. Ma alkalmazkodom a körülményekhez, nem várva, hogy majd a körülmények alkalmazkodnak énhozzám.

5. Ma szentelek tíz percet egy jó könyvre, mert ahogy kell táplálék a test életéhez, ugyanúgy szüksége van erre a léleknek is.

6. Ma is teszek valami jót, és nem azért, hogy legyen mivel dicsekednem.

7. Ma megcsinálok valamit, amihez egyáltalán nincs kedvem. Ha megkörnyékezne a sértődöttség gondolata közben, úgy intézem, hogy észre se vegyék.

8. Ma egy új, részletes programot készítek. Talán pontosan nem fogok hozzá ragaszkodni, de kitűzöm magamnak. Mert ez biztosan visszatart két rossztól: a határozatlanságtól és a hajszoltságtól.

9. Ma hiszek a gondviselésben, hogy úgy törődik velem, mintha én lennék az egyetlen ezen a földön. Szilárdan hiszek benne, ha a tények épp az ellenkezőjét mutatják, még akkor is.

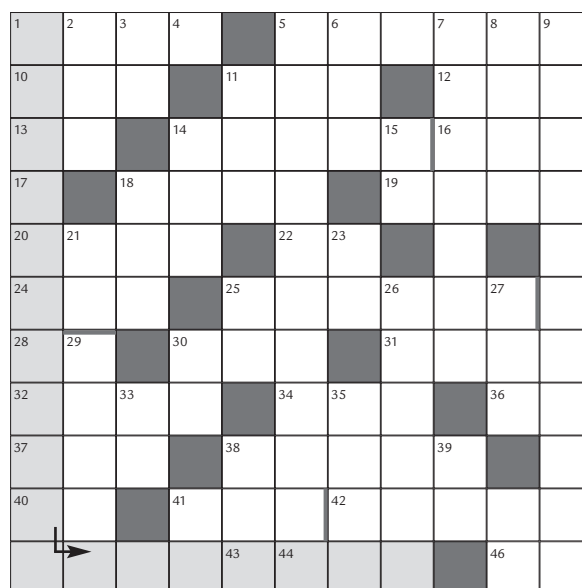
10. Ma nem félek! Örülök mindennek, különösen annak, ami szép. És hiszek a jóságban! Megadatok, hogy legalább tizenkét órán át én tegyem a jót – ma!

KERESZTREJTVÉNY

Beküldendő: Paul Claudet teljes mondása. „Ha Istennek nem lenne rád szüksége ott, ahová rendelt...függőleges 1. a hozzátartozó vízszintessel”

Vízszintes: 1. Színvonal 5. Szemem része 10. Erika becézve 11. Méh „lakás” 12. Mutató névmás 13. Molibdén 14. Lim-lom 16. Pamut hulladék 17. Sugár jele 18. Dunai város 19. Fátum 20. Itt népiesen 22. Ime 24. Égitest 25. Kelta eredetű nyelvet beszélő nép 28. Kettős mássalhangzó 30. Azonfelül 31. Létre hoz 32. Tarpai jobbágy (Tamás) 34. Agronómus rövidítve 36. Fél vese 37. Takar, fed 38. Lopakodott 40. Múlt idő jele 41. Tréningez 42. Leküldé a torkán 46. Egyszerű gép fizikában

Függőleges: 2. Körmölő 3. Félig „viva”! 4. Oxigén 5. Mezőkön zengő „ének” 6. Régi magyar szavunk 7. Településen élők 8. Szerelem istene 9. Kornyikák 11. Orosz hogyan 14. Félig kalmár! 15. Utas egyneműi 18. Zenei stílus 21. Hektár 23. Félig mese! 25. Tág 26. Templomnak is van 27. Őszi hónap rövidítése 29. Végtelen játékpénz! 30. Szintén ne 33. Üres záp! 35. Probléma 38. Lírai műfaj 39. Személyes névmás 41. Enni kezd! 43. Citromból csurog 44. Volt jele 45. Liter

Előző havi keresztrejtvényünk megfejtése:

„A gyümölcsöt a nap érleli, az embereket a szeretet.”

Ó Kapu,
Magtól a virágig,
Virágtól a gyümölcsig,
Egyik kortól a másikig,
Haláltól a Halhatatlanságig
Te nyitsz utat.

Rabindranath Tagore

